

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Zaključeno nemško ozemlje na Štajerskem.

Nemški listi se silno jeze, da napravljajo Čehi izlete v tako imenovano zaključeno nemško ozemlje. Čehi pa naglašajo, da jih nikakor ni volja pustiti nad 100.000 Čehov v zaključenem nemškem ozemlju, da bi se ponemčili. Graška „Tagespost“ pa pravi, da vsi napor Čehov ne bodo zabranili, da bi zaključeno nemško ozemlje na Češkem ne dobilo take samouprave, kakor mu gre. Mi tukaj odkritosrčno rečemo, da Nemcem nekoliko dajemo prav, ako se bore za samoupravo svojega ozemlja. Po našem mnenju je namreč nemogoče obvarovati vsacega posameznega Čeha v nemških krajih ponemčenja, kakor se tudi posamični Nemci v slovanskih krajih ne morejo varovati potujčevanja. O nemški zahtevi se da vsekako govoriti, a Nemci se poprej morajo postaviti na stališče narodne enakopravnosti, da ne bodo zase v slovanskih krajih zahtevali večjih pravic, kakor jih hočejo dovoliti Slovanom v nemških krajih.

Državni osnovni zakoni Nemcem ne dovoljujejo nobene predprave, pa tudi druge okoliščine nemških predprav ne opravičujejo. Če je morda z ozirom na redno in lažje poslovanje potrebno, da nekateri v uradu v nemščini občujejo mej seboj, to Nemcev nič ne tiče, temveč je čisto notranja stvar dotičnih uradov. Iz tega Nemci še ne morejo sklepati, da jim gredo kake večje pravice.

Če pride do tega, da se bodo razdeljevali okraj po narodnostih in za ozemlja te ali one narodnosti v kaki deželi dovoljevala kaka posebna samouprava, morajo se stvari jednako urediti v vsih mešovitih kronovinah, če je le ozemlje kake narodnosti tako veliko, da je taka uredba mogoča. Ta se mora izvesti ne le na Češkem, temveč tudi na Moravskem in v Šleziji, na Koroškem in Štajerskem. Češkonemška sprava se je bila ponesrečila baš zaradi tega, ker se je bila sklenila pristranski samo Nemcem v korist. Daleč se pa motijo Nemci, da se jim bode kedaj posrečilo kaj tako pristranskega doseči.

Minoli so časi, ko so Nemci neomejeno gospodarili v Avstriji in se ne povrnejo več. Semtertja utegnejo Nemci nekoliko časa zatirati Slovane, a nekdanje sile ne bodo več imeli. Posebno bode pa še Nemce oslabilo protisemitsko gibanje. Moč avstrijskega nemštva ni izvirala iz nemške narodnosti same in iz zgodovinskega razvoja, temveč imela je silno oporo v židovskem kapitalu, večjo, kakor si Nemci sami mislijo. Kadar židovski kapital odtegne Nemcem podporo, pa bode tudi na Moravskem večina za Nemce zgubljena. Če bode protisemitizem tako napredoval, kot napreduje sedaj, se bode to kmalu zgodilo.

Misel, da se osrnuje nemški „Schulverein“ je izvirala od Schönererja in jo je posebno pospeševal sedanji socijalni demokrat Pernertorfer. Največjo podporo je pa „Schulverein“ vedno dobival od židov. Ravno tako so za enake agitacije dali denar židje. Seveda Abrahamovi potomci tega niso storili iz ljubezni do Nemcev, temveč

na drugi strani so si pa znali narediti še večje dobičke. Nemskoliberalne vlade so bile prisiljene voditi tako finančno politiko, da so židje delali lepe dobičke. Nemci so sklenili celo vrsto zakonov, ki so bili v korist židovskim bogatinom. Židje se povsod drže vladajočega naroda, ker tako upajo delati največje dobičke.

Če tudi se je mej Nemci že zdaj javil protisemitizem, vendar še židje niso popolnoma Nemcem odtegnili podpore, ker se tako nadejajo nekoliko zadržavati napredek protisemitizma. Če nakrat židje odtegnejo Nemcem vsako podporo, šli bi vsi Nemci v protisemitski tabor. Kakor se pa kaže, tudi previdno židovsko postopanje ne bode protisemitizma ustavilo, in židje bodo sami prisiljeni pretrgati vsako zvezo z Nemci. To bode pa za Nemce imelo hude posledice, zlasti v severnih deželah bodo jeli v mnogih krajih hitro zgubljati tla in bodo še veseli, če se zanje store posebne varstvene uredbe.

Toda povrnilo se k stvari. Jednako pravico zahtevati samoupravo za slovenski del dežele imamo štajerski Slovenci, kakor jo imajo Nemci v svojem zaključenem ozemlju na Češkem. Okrajna glavarstva Celje, Maribor, Ljutomer, Ptuj, Brežice in Slovenjgradec štejejo nad 400.000 Slovencev, ki združeni vkupe stanujejo. V tem ozemlju pa ni niti 50.000 Nemcev, ako tudi uštevamo mesta s svojimi stanovniki Maribor, Celje in Ptuj. Če se pa še nekoliko okraj obkrože z ozirom na narodnost, bode pa v tem ozemlju še več Slovencev, Nemcev pa nekoliko manj.

Pa še ti Nemci, ki bivajo v tem ozemlju, so le umetni Nemci, katerih predniki so bili Slovenci in kateri sami dobro slovenski znajo, velikokrat bolje nego nemški. Pristni Nemci so v teh okrajih prav bele vrane in to so le nekateri priseljenci. Na kmetih je pa vse prebivalstvo skoro izključno slovensko. Zato je pač opravičeno, da se da za ta okraj posebna samouprava, kakoršno zahtevajo češki Nemci za svoje zaključeno ozemlje. Če se taka samouprava dovoli, bode zavladal narodni mir na Štajerskem.

Štajerski Nemci radi kriče o poslovenjevanju. Če dovolijo v tako delitev dežele, potem se jim ne bode več bati Slovencev. Brigali se ne bodemo, kako gospodarijo v svojem delu dežele. Če je njih kričanje o ponemčevanju količkaj opravičeno, morajo tako razdelitev z največjim veseljem pozdravljati.

Tudi za nemško Celje, Maribor in Ptuj se jim ni bati. Mi Slovenci smo pripravljeni privoliti ondotnim Nemcem vsa jamstva za njih obstanek. Pripravljeni smo jim zajamčiti nemške šole in sploh popolno enakopravnost. Seveda naravnega poslovenjevanja teh mest ne bodemo zabranjevali. Okolice teh mest so slovenske in gotovo vanje torej prihaja vedno več slovenskih priseljencev. Ker se pa Slovenci sedaj že zavedajo, je čisto naravno, da bodo štajerska mesta vedno bolj slovenska. Meščani so tudi v vedni zvezi s prebivalci v okolici in je naravno, da slovenski duh tudi v mesto zahaja. Tudi če bi bilo vse nemško prebivalstvo pristno nemško, bi se ne moglo braniti slovenskega vpliva, tem manje pa, ker v resnici ni. Tega vpliva sloven-

stva v štajerskih mestih pa tudi sedaj ni moč preprečiti, posebno ker imajo mesta tudi sedeže uradov za slovenske okraje.

Mi nemškim meščanom ne zamerimo, če hočejo ohraniti svojo narodnost, da, to je celo lepo od njih, in pripravljeni smo celo jim dovoliti za to vsa sredstva. To se pa od nas ne more zahtevati, da bi Nemcem na ljubo odrekli se od svojih pravic.

Kaka samouprava naj se nam da, ne bo demo danes razpravljali, ker dobro vemo, da naše želje se hitro ne uresničijo. Nemci se bodo gotovo še nekaj časa ustavljali, a naposled bodo pa le morali odjenjati, kajti tretjina prebivalstva dežele se ne bode dala prezirati. Če se prej naše želje ne uresničijo, se bodo tedaj, ko v drugih kronovinah pride do potrebnih preosnov. Nasprotstvo mej avstrijskimi narodi narašča, zmernejše stranke se umikajo radikalnejšim, in to mora privedi odločilne kroge do spoznanja, da skupno delovanje ni mogoče, da je treba razne narode upravno ločiti in tudi zaključenemu slovenskemu ozemlju na Štajerskem dati neko samoupravo.

Še jedna o „Studentenheim-u!“

Ne bode zadnja. Celje je res majhno gnezdece, vse se izve, kar kujejo v nemškem taboru. Čudno sicer to ni, ker še vrabci o tem čivkajo, in sploh je znana stvar, da prej ali slej vse pride v javnost.

Dolgo smo že domnevali, da ljubi naš „Studentenheim-ček“ ni brez dotike z ravnateljstvom celjskega višjega gimnazija, in glej je pare: stvar bo resnična. Torej kratko in malo: gospod ravnatelj „Schulrath“ Končnik so nekako višja oblast, višji voditelj in nadzornik „Studentenheima“, „oni“ se jako trudijo in delujejo v pro-speh tega zloglasnega zavoda!

Čudom se boš svet čudil, slišati kaj takega; toda le počakajte, kar je sedaj še zavito v megleno „tajno“ javnost, v kratkem se bo v najlepšem dnevnem svitu obistinilo. Govori se občno — vox populi, vox dei — da je „Studentenheimovskega“ voditelja gospoda prof. Duffek-a določil pravi pravcati „Schulrath“ Končnik. Potegovali so se za to službico menda skoro vsi profesorji nemškega pokolenja, izvestno pa strogo nacionalni gospodje kakor prof. Duffek, dr. Prechtl in dr. Wertheim. Kakor pa se trdi, je v vsaki ovčji čedi samo jeden „koštrun-voditelj“, tako sta tudi tukaj morala dati gospoda dr. Prechtl in dr. Wertheim upanju slovo, ker je gospod Peter Končnik profesorja Duffeka imenoval.

Toda dobri gospodje so radi nekoliko „komot“ in imenovani gospod vodja „Studentenheimovski“ ne bi mogel vestno opravljati svoje nove službice, ako bi ga zadelo toliko učnih ur, kakor do sedaj, in kakor zahtevajo razmere na celjskem gimnaziju. Kaj bo? V tem pa je zopet nastopil gospod „Schulrath“ Končnik, in menil, da se to prav lahko stori.

Na deželni šolski svet pišimo in izprosimo, da se profesorju Duffeku z ozirom na vodstvo v „Studentenheimu“ zniža število učnih ur.

Tako torej in morebiti še kaj drugega zanimivega, kar se bode v pravem času izvedelo! Zdaj pa še nekaj.

Vi gospodje profesorji, ki se poganjate za vodstvo v „Studentenheimu“ in ki je dosegate, vi najboljše sami veste, da je „Studentenheim“ prikrit političen zavod, in to mora vedeti vsakdo, celo vlada, že po tem, v kakih razmerah in zakaj se je oživil. Med nami Slovenci in med slovenskim dištvom pa je celo nerazdorno prepričanje, da je ta zavod čisto političen, in vsakako bodemo mi v njem vedno izpoznali, da je naperjen samo proti naši narodnosti. Zdaj pa kot c. kr. učitelji pomislite, ali je dopustno, da se vi vtikate v stvar, ki je jako kočljiva, ki bode v vsem slovenskem dištvu našla odločen odpor in vprašajte se, ali ste kot voditelji „Studentenheima“ sploh sposobni za profesorje na gimnaziju, ki je po večini dijakov slovenski! Ali je dostojno za profesorje, ki morajo kot državni uradniki in kot učitelji slovenskih dijakov, biti popolnoma nepristranski gledé na narodnost, ali je za vas dostojno, pravimo, da se pustite zlorabiti hujskajoči nemškutarski stranki, ki je po svoji zgodovini in legi postala že res samo lokalna? Kdor hoče biti dober učitelj mladine, mora si pridobiti v prvi vrsti njeno zaupanje in spoštovanje; vi pa boste s svojim postopanjem samo nasprotje dosegli in postanete kot učitelji na celjskem gimnaziju, nemogoči.

Upamo in pričakujemo, da bode to tudi višje učno oblastvo uvidelo in vam in „Studentenheimovcem“ korenito štrečno zmešalo. Ako pa se to ne zgodi, po že davno nam znanem pravilu dvojne mere, no pa tudi nič ne dé. Le tako naprej, in Slovenci dosežemo še poprej svoje pravice! Mi smo miren narod, ki trpi, dokler se da; zato nas pa le preganjajte in delajte nam čim večje ovire; uprav s tem nas zbudite iz ponižne potrpnosti in popustnosti. Našo mladino boste pa že v prvem razvitku naučili, videti v vas in v nemškutarstvu svoje nasprotnike in nehoté boste nam vzgojili dijake, ki se bodo svoje narodnosti živo in prepričano zavedali. Mi želimo miru in sprave; ako pa vi želite boja, imejte ga! Neznosni razmer na celjskem gimnaziju, kakoršne bodo izvestno nastale, boste si pa čisto sami krivi.

Te besede veljajo vam profesorjem, veljajo pa seveda v zvišani meri gimnazijskemu ravnateljstvu in učnemu nadzorstvu.

Zadnja beseda pa gre v vsej ponižnosti gospodu „Schulrathu“ Končniku.

Slovenske matere ste sin, toda že davno ste izgubili čut, da se mora materin stan in materin jezik spoštovati. Bili so časi, ko so slovenski dijaki zaupali Vaši besedi in ko so v Vas videli samo šolnika. A uverjeni bodite, da Vam sedaj nobeden nič ne zaupa in ne more zaupati, ako še tudi niste pozabili starih fraz o narodni enakopravnosti in o šolski nepristranosti. — „Po njih činih jih bode spoznali, ne po besedah“, in tako so gospoda ravnatelja izpoznali po njegovih dejanjih kot hudega svojega protivnika in izpoznavajo ga še vsak dan. Pokroviteljstvo nad „Studentenheimom“ je nov odlomek v političnem življenju g. Petra Končnika. Ne bili bi mislili, da more slovenske matere sin, državni uradnik in gimnazijski ravnatelj idejo „Studentenheima“, napraviti za svojo. On je postavljen za odgojitelja v javnem državnem zavodu, in bodi mišljenja tega ali onega, tam naj bi iskal svojega področja. Ako pa se ravnateljstvo javnega gimnazija, koji obiskujejo v večini slovenski dijaki, spusti v politično strankarstvo in porabi svoj vpliv za privaten zavod, katerega namen je takoj iz početka ta, da goji sovraštvo proti Slovincem, to se gotovo ne strinja več z dolžnostmi vodje državnega gimnazija. Učna uprava naj bi pustila celjske nemškutarje skrbeti za dijaški blagor, kakor se jim poljubi; to je popolnoma zasebna zadeva in bi morala taka ostati. Ako pa se učna uprava polasti takega privatnega zavoda, pokaže s tem, da oni zavod in njegove namene popolnoma odobruje. Pokazal se nam je torej gospod Peter Končnik zopet v pristnem svojem mišljenju.

Naši merodajni krogi naj bi to zopet uvaževali in posebno koroški Slovenci naj si to zapomnijo. Ako pride šolsko nadzorstvo v Koroški

gospodu Petru Končniku v pest, potem gorje slovenskemu šolstvu! Pri nas smo vsaj toliko krepki, da nam jednaki močje ne morejo škodovati, na Koroškem pa je razmerje drugačno.

Celjske novice.

(Volitve za deželni zbor štajerski) vrše se sedaj dne 21. septembra za kmečke občine; dne 23. septembra za mesta in trgoveke zbornice in dne 26. septembra t. l. za veleposestvo.

(Dve novi maši.) V nedeljo dne 9. avgusta t. l. ob 6. uri zjutraj daruje č. g. novomašnik Maks Ocvirk v farni cerkvi sv. Danijela v Celji, prvo sv. mašo. Ravno ta dan ob 10. uri dopoldne pa pristopi v istej cerkvi k altarju, da opravi prvo sv. daritev č. g. Anton Srabočan. Oba č. gg. novomašnika sta rojaka celjske okolice. Zato pa bode skrbelo naše verno in vrlo slovensko ljudstvo, da jima ostane ta prevažen dan v neizbrisnem spominu.

(Novi c. kr. okr. glavar celjski) g. Henrik grof Attems, nastopil je svojo službo v Celji pretekli torek dne 28. julija t. l. O novem gospodu okr. glavarju pač upamo, da bode pravičnejši Slovincem, ki zavzemajo 95% v tem glavarstvu. — Prejšnji okr. glavar, g. dr. Pavel Wagner, odšel je v Gradec kot poročevalec komisije za izvršitev revizije zemljiško-davčnega katastra.

(Uradna učiteljska konferencija.) V sredo dne 5. t. m. imelo je učiteljstvo celjskega in laškega okraja svojo uradno konferencijo v sobani deželne meščanske šole v Celji pod vodstvom c. kr. okr. šolskega nadzornika g. Pavel Leitgeb-a.

(Deželnozbornske volitve pred durmi.) Razpuščen so deželni zbori štajerski, koroški, šleski in dolnjeavstrijski. Za nas je posebno važno, kako se bodo vršile volitve za štajerski deželni zbor. Volitve so razpisane na dan 21., 23. in 26. septembra t. l. Zato je pa treba, da se volilci v kratkem odločijo s kandidati in se začne odločna agitacija. Pomisliti je pa tudi treba, koga bi izbrali za kandidata v mariborski in celjski mestni skupini, ter v skupini trgov Šoštanj, Slovenjgradec, Marenberg in Sl. Bistrica. Čas je ugoden. Sedanjí poslanec dr. Wokaun je umrl in Nemcem ne bode tudi lahko dobiti primerne kandidata. Dr. Wokaun je zlasti v Celji imel mnogo osebnih prijateljev, ki so ga volili iz prijateljstva, ne pa iz političnega prepričanja. Kak drugi nemški kandidat jih menda ne bode imel toliko. Mej celjskimi Nemci bi bilo težko koga dobiti, ki bi bil kaj sposoben za deželnega poslanca, če si pa izbero tujca, bode pa njih stališče vsekako veliko težje. Tudi naslednik dr. Starkl-na ne bode imel lahkega stališča proti narodnemu kandidatu. Čas, ki nas še loči do volitve, je treba dobro porabiti, pa smemo upati da zmagamo, ali pa se vsaj jako približamo zmagi. Zmaga v mestih bi neizmerno koristila slovenstvu. Pokazalo bi se, da je res vse to nemštvo le umetno napravljeno.

(Zgradba „Narodnega doma“ v Celji) se bliža dovršitvi ter napravi že sedaj impozanten utis na opazovalca. Saj je pa to tudi zares palača, s katero bi se ponašala lahko vsaka stolica, ktere pa so se celjski mestni očetje tako na vse pretege branili. S svojim neumnim uporom, s katerim so zavlekli zgradbo za dve leti, oškodovali in osmešili so pa le sebe, kajti marsikateri tisočak, kateri roma sedaj k tujim tvrdkam, bi bili lahko zaslužili celjski, če tudi nemški obrtniki. Prav tako. Mi pa z veseljem in željno pričakujemo slavnostne otvoritve tega strašanskega trpa, kateri celjske nemčurje tako neznosno v oči bode. Tam imeli bomo svoj dom, svoje zbirališče in ne bo se nam bati nesramnih izžigvanj poginjajoče nemčurske klike celjske. Tembolj pa bode potem tudi vsacega Slovence dolžnost, da se bode ogibal prodajalnic tistih mestnih očetov, kateri so zakrivali, da ne stoji „Narodni dom“ že dve leti ter da bodo zahajali, držéč še gesla: „Svoji k svojim“, kupovat le k našim narodnim trgovcem.

(Za veliki pevski koncert) „Slovenskega pevskega društva“, kateri se bode vršil letos dne 15. avgusta t. l. v „Narodnem domu v Brežicah“, povabil je „Celjski Sokol“ tudi razna sokolska društva, da naj sodelujejo s telovadbo na drogu. Temu povabilu odzval se je sedaj „Hrvatski Sokol“ v Zagrebu ter zagotovil, odposlati takrat v Brežice k koncertu večjo deputacijo telovadcev.

Odbor „Celjskega Sokola“ naznanja s tem, da ni treba sokolskim društvom, ktera se nameravajo udeležiti se tega koncerta in odposlati svoje telovadce, skrbeti za orodje, ker bode za to skrbel „Celjski Sokol“ sam. Ob enem pa prosi, da se pismenemu povabilu odborovom odzovejo slovenska sokolska društva čim preje, da zamore o pravem času ukreniti še, kar bi bilo morda potrebno, zlasti ker do napominanega koncerta ni več mnogo časa. Zaradi važnosti teh vsakoletnih velikih koncertov slovenskega pevskega društva in ker je znano, da imajo ravno „Sokol“ nekako naravno privlačno moč, je želeli, da obljubijo svoje delovanje vsi povabljeni „Sokol“i. Posebno pa je treba, da se udeležijo tega letošnjega zadnjega izleta vsi domači člani, da bode mogoče nastopiti v zadostnem številu ter pričakuje odbor, da se bodo odzvali odborovemu povabilu na pismenej okrožnici vsi tukajšnji člani. Na zdar!

(Poštne nakaznice.) Po neki novi naredbi, mora se denar na poštne nakaznice, pri uradu vzeti v sedmih dneh, če ne se odpošlje odpošiljatelju. Mi tu opozarjamo tiste, ki dobivajo denar po pošti, na to, ker sicer bi utegnili imeti škodo in neprijetnosti, ko bi zamudili določeni obrok.

(Celjani v Stuttgartu) niso našli tistega vsprejema katerega so se najbrž nadejali; pevci pa tudi niso Bog vé kakšni, da bi s tem obrnili pozornost na se. Samostojno niti peti niso smeli ostajati so morali le bolj v ozadi. „Celje“ ne vleče več, najmanj pa v „reichu“, kjer so to mesto še le od „Celjskega vprašanja“ začeli poznati. Širšim krogom pa so Celje in težnje Celjanov popolnoma neznane; stuttgartski filistri pa že celó nimajo povoda se brigati ali zanimati za Celjane.

(Kako Celjani svoje može časté.) Velik mož, jeden najboljših naših mož, je nas za večno zapustil, tako je pisal celjski nemški listič ob smrti dr. Wokauna. Res so temu „velikemu možu“ napravili lep pogreb, vsa nemška društva so mu izkazala zadnjo čast. A pri takih „velikih možeh“ je vendar povsodi navada, da se mu na grobu zapoje žalostinka in da kedo njegovih prijateljev od njega v nagrobnem govoru vzame slovo. Pri Wokaunu pa so na to pozabili in navedeni listič to opustitev s tem oproščuje, da sta bila dr. Schurbi in dr. Stepischnegg zadržana. Torej tako slabi ste Celjani, da brez dr. Schurbija in dr. Stepischnegga ne morete svojemu „zasluznemu“ bojevniku zapeti nagrobno in mu z nagrobnim govorom izkazati zadnjo čast? Pa tudi pozabljen je dr. Wokaun tako hitro, da se celo mi čudimo.

(Na boben) prišel je oštir „pri volu“ (hotel Koscher) J. Wregg. V tej gostilni žalili so Slovence mlečezobni mladiči tako, da so izostali. Posledice se vidijo. — Le tako naprej!

Velika pevška slavnost v Brežicah dne 15. avgusta 1896.

„Slov. pevsko društvo“ razposlalo je ravnokar sporazumno z lokalnim slavnostnim odborom povabila na veliko pevsko slavnost, katera se bode vršila letos, kakor v obče znano dne 15. avgusta (Velike maše dan) v Brežicah.

Iz dotičnega programa je razvidno, da se bode pelo 6 pesnj, 4 slovenske in dvoje hrvatskih.

Ob koncertu svira polnoštevila vojaška godba c. kr. pešpolka nadvojvode Leopolda št. 53 iz Zagreba, pod osebnim vodstvom g. kapelnika J. Dvořaka.

Vodstvo pevskega zbora prevzame naš rojak, na slovanskem jugu obče znani profesor in skladatelj g. F. S. Vilhar iz Zagreba.

Sledeča pevška društva udeležujejo se prostovoljno pevskega zbora: 1. „Merkur“ iz Zagreba, 2. „Zora“ iz Karlovca, 3. „Slavec“ iz Ljubljane, 4. „Ilirija“ iz Ljubljane, 5. „Slovenija“ iz Dunaja, 6. „Celjsko pevsko društvo“.

Slavnost se vrši ob 5. popoldne ob vsakem vremenu na vrtu „Narodnega doma“ v Brežicah, po sledečem vspredu: I. Jenko „Naprej“, koračnica. 1. Iv. pl. Zajc: „Živila Hrvatska“. II. Kviatkovsky: „Overtura“ po jugoslovanskih napvih. 2. Ferdo Juvanc: „Pastir“ moški zbor, nova skladba, nagrajena s častnim darilom. III.

Dr. Ipavc a) „Domovini“, duet za rog in evfonion Vilhar, b) „Hrvatska davorija“. 3. F. S. Vilhar: „Romanca“ mešani zbor, posvečen plemeniti rodoljubkinji gospej dr. Tavčerjevi; nova skladba nagrajena s častnim darilom. IV. Dr. A. Dvořák: „Slovanski plesi“ št. VIII. 4. A. Nedved: „Vojaci na potu“ moški zbor. V. Raha: „Šopek omiljenih slovenskih popevk“. 5. A. Förster: „Naše gore“ mešani zbor. VI. Rosenkranz: „Spomini iz Meyerbeerovih oper. 6. Iv. pl. Zajc: „Večer na Savi“, moški zbor s četverosplovom in spremljevanjem orkestra. VII. Schinzel: Aforizmi“ veliki potpourri.

Po velikem pevskem zboru prosta zabava na vrtu, ples v dvorani „Narodnega doma“ in nastop posameznih pevskih društev.

Društveni odbor je storil svojo dolžnost s tem, da je priskrbel vse priprave, ki so potrebne, da se vrši letošnja slavnost sijajno.

Lokalni odbor v Brežicah je prevzel drage volje skrb v to, da se pripravijo in uredijo potrebni prostori v Brežicah, da se sprejmejo došli gostje na kolodvoru, da se preskrbijo najpotrebnejša prenočišča, s kratka, da se vsestransko ustrezne in postreže milim gostom.

Opozoriti nam je slavno občinstvo na to, da prihaja vlak od Zidanega mosta ob polu 7. uri zjutraj in ob 3. uri popoldne v Brežice, iz Zagreba ob 9. zjutraj in ob polu 2. popoldne.

Z ozirom na skupne pevske vaje predpoldne je neizogibno potrebno, da pridejo č. pevke in pevci že s predpoldanskim vlakom v Brežice.

Pri razpošiljanju povabil vrinila se je morebiti tu pa tam kaka pomota, pozabila se je morebiti tu pa tam kaka oseba; naj se nam to ne šteje v greh, saj se kaj tacega pripeti lahko pri ogromnem delu.

Namen tem vrsticam je uprav opozoriti in povabiti javno slov. občinstvo še enkrat na letošnjo slavnost.

Vsem častitim slov. pevkam in pevcem, sploh vsem prijateljem slov. petja, kličemo tedaj, nadejajoč se ogromne udeležbe imenitne pevske slavnosti v prijaznih Brežicah ob bistri Savi, gromoviti „Na zdar!“

V Brežicah, dne 4. avgusta 1896.

Lokalni slavnostni odbor.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Miha Korošec, župnik v Loki, gre v stalni pokoj; č. g. kaplan Jakob Cinglak pa postane ondi provizor. — Premošeni so ti-le č. gg. kaplani: Jož. Kržišnih z Dobrne v Teharje, Ant. Raušl s Sladke gore v Stari trg, Matija Štoklas od Sv. Petra pod Sv. gorami v Šmartin pri Slov. Gradcu, Anton Kolar iz Marenberga k Sv. Petru pod Sv. gorami, Jožef Trafenik iz Šmartna pri Slov. Gradcu k Sv. Križu na Slatini, Martin Roškar od tod v Hoče, Alojz Cizerl iz Hoč k Sv. Jakobu v Slov. gor., Anton Postružnik od tod v Griže pri Celji, Franc Muršec iz Brežic v Kozje, Alojz Kokelj iz Kozjega k Sv. Juriju pod Taborom in Alojz Čizek od tod v Brežice. — Na novo nameščeni so pa naslednji č. gg.: Ignac Hauptmann pride za kaplana v Marenberg, Anton Korošec na Sladko goro, Janez Rožman v Loko, Ant. Drogenik v Šmartin pri Slov. Gradcu in Janez Kurnik za pomočnika k Sv. Marjeti na Polzeli.

(Strele je udarila) zadnji četrtek 30. julija t. l. v hišo vdove Mice Lebič na Ostrožnem pri Celji in ubila tudi lastnico samo. Od hiše je streha in nekaj stropa zgorelo. Rajna vdova, katere moč je lani šel v večnost, zapustila je petero otrok, katerih najstariji je v desetem letu, najmlajši pa še le eno leto. Ubogi otroci bodo menda pri usmiljenih sosedih našli skrb in vodstvo.

(Toča) je zadnji četrtek šla v Lipi in Gojki pri Frankolovem in pokončala željno in težko pričakovane poljske in vinogradike pridelke. V tem nesrečnem kraju je toča skoro vsako leto. Ljudje naj bi se za škodo po toči prej zavarovali. Pa mnogi ne zmorejo za dnevne potrebe, kako bi še le zavarovalnino plačevali.

(Nevihta in toča.) Grozna nesreča zadela je dne 1. avgusta t. l. prebivalce v župnijah Mozirje, Rečica, Nazarje, Šmihel Belevode in še nekatere druge. Okoli pol 9. ure zjutraj se nebo

naenkrat stemni, blisk za bliskom šviga, strašen piš prihruje in toča se vsuje tako gosta, da je kjerbodi zemljo pobelila, kakor sneg. Vsi poljski pridelki so bili mahoma uničeni. Lepe in polne vinske brajde, sadno drevje, hmelj, vse je skoro do golega okleščeno. Žito na njivah zbito je v tla, turšica leži z razkranim steblovjem in listjem ob tleh, vrti so opustošeni, kratko, kamorkoli človek pogleda, vse je uničeno, vse pokončano. Le pšenice so po dolinah že poželi in spravili, po gorah pa je bilo vse žito še zunaj in je toraj toča vso letošnjo setev popolnoma zdrobila. Reveži so že komaj čakali novega pridelka, kajti morali so že dolgo žito za živež kupovati, sedaj pa je vse upanje šlo po vodi. Škoda je neizmerna. Nadjati se je pač, da se bodo oblastva na to dovolj ozirala, ter ljudem opustila ves letošnji davek. Gotovo je pa, da mora ljudstvo, ako bodo vremenske nezgode vedno tako hude, kakor so letos, sčasoma popolnoma osiromašilo.

(Bralno društvo na Ljubnem) imelo bo prihodnjo nedeljo, t. j. 9. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne na Ljubnem izvanredni občni zbor, pri katerem bo deželni živinozdravnik g. Martin Jelovšek iz Braslovč, poučeval o kmetijstvu in umni živinoreji. Nadejati se je prav obilne udeležbe.

(Zidanmost.) V nedeljo 2. t. m. šla je 74 let stara ženica po prislonjeni lestvici na podstrežje hiše, v katerej je še le s svojo hčerjo en dan stanovala. Ko je dospela vrh lestve zmotilo se ji je v glavi in padla je kakih 6 metrov globoko na kamenita tla, ter pri priči mrtva obležala. Starka bila je še jako urna in gibčna.

(Priprave za veliki koncert v Brežicah) na dan 15. avgusta t. l. se delajo velike. Da bodo pevci pod streho — pevski zbor štel bo gotovo nad 200 pevcev, — sezidala se je nad kegljiščem velika veranda; upa se, da bo prostorni vrt „Narodnega doma“ zadostoval mnogobrojnemu občinstvu. Za petje pripravljajo se na različnih krajih: Brežice same odpošljejo zbor okoli 50 oseb, ki se pridno vadi. Razun petja pride tudi vojaška godba iz Zagreba, od koder se pričakuje posebni vlak. Odbor, ki se vestno trudi na vse strani, postavi tudi slavalok, pod katerim vzprejme ogromno množico gostov, ki prihite od najbolj oddaljenih krajev v slovenske Brežice h koncertu. Pričakuje se do 2000 gostov.

(Vabilo) na slavnost, katero priredi „Slovensko pevsko društvo v Ptuj“, v soboto, dne 15. avgusta 1896. leta (Velike maše dan) v Brežicah. A. Ob polu 10. uri predpoldnem glavna skupna skušnja v dvorani „Narodnega doma“. Po potrebi se nadaljuje skupna vaja ob polu 3. uri popoldne. Častite pevke in gg. pevci se uljudno prosijo, da note seboj prinesó. B. Ob polu 12. uri sv. maša v župnijski cerkvi: domači mešani zbor poje latinsko mašo G. Rottovo pod vodstvom č. g. župnika Josipa Mesiček. C. Vpored za XII. veliki zbor, ki se vrši ob polu 2. uri popoldne v dvorani „Narodnega doma“. I. Pozdrav in nagovor predsednika. II. Poročilo tajnika. III. Poročilo blagajnika. IV. Poročilo računskih preglednikov. V. Volitev: a) predsednika; b) štirih odbornikov in dveh namestnikov, ki stanujejo v Ptuj; c) štirih odbornikov, ki stanujejo izven Ptuja; d) treh preglednikov računov. VI. Razni nasveti. D. I. Javna telovadba predtelovadcev slovenskih in hrvatskih sokolskih društev na drugo. — Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

(Zlata maša) preč. g. dekana J. E. Bosina v Kozjem dne 3. avgusta t. l. je bila najslovesnejša. Nad 50 duhovnikov, med njimi prečastiti škofov odposlanec, poveljevalo je to redko slavnost. Dekanijska duhovščina izročila je slavlencu prekrasno addresso, z zagotovilom ljubezni in udanosti. Tudi trg Kozje storil je vse, da pokaže svoje spoštovanje ljubljenu dušnemu pastirju.

(Iz Slatine.) V soboto dne 25. julija t. l. bila je volitev slatinskega župana in svetovalcev. V drugič je slatinskim županom izvoljen g. Franc Kert z 12 glasovi proti 6 glasom (od nemčurjev). Za I. svetovalca je izvoljen g. Jurij Plevčak z vsemi 18 glasovi. Za II. svetovalca g. Franc Ogrizek, dobro znani trgovec pri Sv. Križu s 13 glasovi. Za III. svetovalca g. Vinko Žurman z 12 glasovi in za IV. g. Florjan Anderluh z 12 glasovi. Kakor se vidi bi bili tudi nemškutarji radi

dobili dve mesti v svetovalstvu, kajti na vse strani, kakor lisjak prekanjeni Lud. Miglič nasvetoval je 6 svetovalcev; kar pa dosedaj ni bilo potrebno, se tudi sedaj ni sprejelo, akoravno je po postavi dovoljeno. Tudi svojega kandidata za župana si niso upali več postaviti, ker se jim je zdelo presramotno; oddali so torej glasove jednemu naših odbornikov. Kakor se je že pri volitvi župana in njega svetovalcev pokazalo, bodo občinske seje precej živahne in želeli je, da se jih ne samo odborniki, ampak tudi drugi volilci pridno vdeležujejo, seveda zadnji le kot poslušalci.

(Iz Ljutomera) 27. julija 1896. V soboto 18. julija t. l. se je po murskem polji razlegal glas topičev ter je odseval žar kresov raz Kamenščak. Bralno društvo in gasilno društvo v Cezanjevcih sta se pripravljali na veselico. Bila je prava ljudska veselica, ki se je v nedeljo 19. julija vršila pri Vrblu na Gornjem Kamenščaku. Z zastavami in venci ukusno okrašena krčma, je bilo torišče veselih ljudij. Opaziti je bilo dokaj Ljutomerčanov, prav to, le med ljudstvo? Da je ljudstvo zavedno, je dokaz, da smo videli goste iz raznih krajev: Sv. Tomaž, Svetnje, Malanedelja, Cven, Sv. Jurij ob Ščavnici in celo Sv. Jurij ob juž. žel. je bil zastopan! Le Križevčani so doma ostali. Ste prě betežni? Dolnje Trgovišče je tudi poslalo tri zastopnike. Zborovanje se je začelo z moškim zborom „Hajd junaci!“ pod vodstvom našega Zacherla. Predsednik g. kaplan Brglez je po pozdravu dal besedo g. Cerjaku, kateri je v kaj mični besedi govoril o trtoreji. Reči moram, da je g. Cerjak kaj dobro pogodil umetnost govoriti ljudem razumljivo. Če bo le mogoče, mora gospod kmalu priti k nam ter nadaljevati svoj poučljiv govor, ker mu je v nedeljo dež pregnal poslušalce. In tale dež je res pokvaril veselico; vse je bežalo pod streho. Pa navzlic temu se je iz vseh kotov slišalo petje in tamburanje cvenskega in dijaškega tamburaškega zbora; celo pod dežniki so ljudje peli. Cezanjevski mešani zbor — Zacherlovo delo — je v parni s plehetačami kaj dobro izvršil svojo nalogo. Celo pemi: „Škrjanček poje“, „Bratci veseli vsi“, „Je pa davi slanica pala“, so se dovršeno pele. Le tako naprej! Ko je dež ponehal, je z navdušeno besedo g. dr. F. Rosina razvnel ljudi, tako, da je nek mož dejal: „Totega gospoda bi šteo poslušati noč no den!“ Povedal nam je gospod doktor marsikaj o krivem preroku s Stare ceste, ki s svojo žganjico slepari ljudi. Zapomnite si, kar ste čuli! Nadalje so govorili gg. kapelan Ozmeč, učitelj Karba, Martin Karba, kapelan Valenko; posebno naj si pa matere zapomnijo, kar je povedal nadučitelj g. Schneider. Znanh pogač so nam ženske ponujale polne kosare. Umetalni ogenj in rakete so ljudi zelo veselili. Sploh se je veselica navzlic slabemu vremenu dobro obnesla, bilo je nad tisoč ljudij zbranih. Pohvalo zaslužita oba odbora in pa krčmar Vrbl, ki so se zelo trudili da se stvar obnese. Omeniti moramo še razcvit bralnega društva v Cezanjevcih, ki ima nad 70 članov. Od novega leta sem je že razposojenih nad tisoč knjig, dokaz da naše ljudstvo čita. Da se goji petje je že umevno, če povem, da je Zacherl tam; ta mož je imel pri Malinedelji lep možki zbor, v Cezanjevcih ima mešan zbor, v Ljutomeru vodi dva zbora: to je dovolj za enega. Le škoda da se njegov trud ne ceni dovolj; nekaterniki v Ljutomeru se premalo brigajo za pevsko društvo. To ni prav! Ljutomerčani boste se še kesali! Pošteno, rečem še enkrat: pošteno petje blaži srca! Dijaki ti so pač fantje! Sv. Križ bi bil brez zastopnika, ako bi ne bilo te mlade krvi! Ker že ravno o Cezanjevcih govorim, naj povem še nekaj o šoli t. j. o tistih luknjah, v katerih morajo učitelji učiti mladino. Sramota za ta kraj; soba II. razreda je bolj hlev nego šola. V takih podrtijah morajo zboleti otroci in učitelji. Končno moram Cezanjevčanom še enkrat priporočati: držite se bralnega in gasilnega društva! Fantje in dekleta! čitajte knjige in vadite se poštenega petja!

(Bralno društvo pri Sv. Jurju ob Ščavnici) priredi dne 9. avgusta t. l. v gostilni gospe Kreft-ove veselico s predavanjem o vinorejstvu (gosp. Belé); deklamacijo: „Zakaj je postal v brlogu nemir?“ Askerc; petjem in gledališčno igro

„Sila skrivnosti“. K prav obilni udeležbi vabi najljubše odbor.

(Meteorološka opazovalnica na Cvenu pri Ljutomeru) bileži meseca julija 1896: Povprečna toplina 10.1° C. Vsota padavin 87.1 mm. Najvišja toplina 29.7° C., dne 29. Najnižja toplina 11.6° C., dne 1. Število dni s padavinami 11. Število neviht 6. Toče ni bilo. V tukajšnjem šolskem vrtu se je našel rimski denar od cesarja Domicijana.

(Iz Sv. Bolfenka na Kogu.) Na predvečer naših blagovestnikov sv. Cirila in Metoda zbralo se je na naši „Kalvariji“ precejšno število mož, fantov, deklet, kateri so velik kres na čast slovenskim apostolom zažgali ter s pokanjem možnarjev oznanjali prihodnji dan naših slovanskih blagovestnikov. Dekleta so nam pevale slovenske narodne pesmi, tako, da nam je res bilo veselje brati iz obrazov. Zapazili smo pri kresu tudi naše cenjene gg. učitelje ter gospodično učiteljico Štuhac, katera slušbuje pri Svetinjah, a je tukaj pri svoji materi na stanovanju. Samo naših trgovcev ni bilo videti pri kresu, časi se je eden drugi za narodnjaka, a vendar je čakal ako mu kedo še kak krajcar prinese. Sicer smo se prav dobro zabavali ta večer pri kresu. Naš g. župnik dober starček, kupili so pa nam smodnika, da je grobokop Pevec še drugi celi dan zažigal možnarje.

(Ljudski shod) vrši se v nedeljo dne 9. avgusta t. l. pri Mariji Snežni na Velki. Govorili bodo gg. državni poslanec dr. Lavoslav Gregorec, državni in deželni poslanec Franc Robič in Dragotin Hribar. Ta shod je prav ob meji slovensko-nemški in je radi tega velikega pomena. Slovensko društvo je res zbralo pravi kraj, da se naši ljudje malo pouče in navdušujejo.

(Deželna komisija za izvršitev revizije zemljiško-davčnega katastra) je imela svojo prvo sejo v sredo 5. avgusta t. l. Z ozirom na slabe cene vseh pridelkov, z ozirom na visoke stroške za posele in delavce, z ozirom na veliki zemljiški davek bi kmetje sicer imeli pravico zahtevati, da se na novo pregledajo zemljiški dohodki. Toda treba se je bati velicnih stroškov, ki smo jih imeli pri regulaciji zemljiškega davka in pa žalostnih izkušenj z okrajnimi, pa tudi deželnimi komisijami. Stroški so znašali 30 milijonov, merili pa so v raznih deželah z raznimi merili, tako, da so nekatere dežele dobile izdatne olajšave, za štajersko deželo pa so zvižali zemljiški davek, blizu za 400.000 gld. Kmetije pa dandanes ne donajajo več tistega čistega dohodka, kakoršnega so svoj čas izračunili. Štajerska dežela nosi torej vsled regulacije zemljiškega davka krivično bremena, ter so pritožbe glede visokega zemljiškega davka popolnoma opravilene. Zato je potrebno, da vsi naši kmetovalci pazno postopajo pri cenitvi, kajti posestvo, če se tudi dohodek visoko ceni, ni več vredno, a davek pa se odmeri strašno visoko.

(Štajerski veleposestniki) volijo same liberalce v deželni zbor. To je že tako navadno, da bi se čudili, ko bi kedaj bilo drugače. Konservativni listi zahtevajo letos kopromis, in prete, da bode drugače konservativna stranka začela neizprosno borbo proti predpravicam veleposestva. To bi bilo pametno, ker veleposestniki imajo mnogo preveč poslancev. Upanja je pa tudi precej, da bi se proti veleposestnikom dobila večina, ker bi že za tak predlog glasovali tudi narodni Nemci. Dvomimo pa vendar, da bi konservativna stranka se odločila za tak skrajni korak. Odgovarjali bi jo konservativci drugih dežel. Če se začne na Štajerskem agitacija proti veleposestvu, začela bi se tudi drugod in tega pa konservativna stranka ne želi. Da bi liberalci v veleposestvu odstopili konservativni stranki kak mandat, je tembolj dvomljivo, ker že itak liberalna stranka zgubi precej mandatorov.

Druge slovenske novice.

(Grof Badeni v Ljubljani.) V torek zjutraj proti osmi uri se je pripeljal ministerski predsednik grof Badeni v Ljubljano. Na vseh gorenjskih postajah je bilo zbranega mnogo občinstva in predstojniki občin. V Šent Vidu so pokali topiči, ko se je ministerski predsednik vozil mimo. V Ljubljani so ministerskega predsednika

na kolodvoru pričakovali dvorni svetnik Schermerl, župan Ivan Hribar, podmaršal Hegedüs, okrajni glavar Gozzani in mnogo občinstva. Pozdravil ga je župan Ivan Hribar v slovenščini, izražajoč čutila veselja, ki navdajajo Ljubljance. Grof Badeni se je zahvalil za vsprejem in naglašal, da je Kranjska mej prvimi kronovinami, katere on obišče, ker je baš to deželo zadela potres. Prepričati se hoče, koliko se je opomogla ta dežela od hudega udarca. S kolodvora se je ministerski predsednik peljal v stanovanje deželnega predsednika. Mesto je bilo ozaljšano z zastavami, največ s slovenskimi in cesarskimi. Dopoldne in popoldne je ministerski predsednik ogledoval mesto. Zanimal se je posebno za šole. Skrbno je izpraševal, kako so obiskane, kaki so vspehi v šolah, v kakem jeziku se poučuje in čudil se je, da tako veliko število učencev hodi v Ljubljani v šolo. Ob 11. uri dopoldne bil je vsprejem dostojanstvenikov, uradnikov in odposlancev. Najprej je bil vsprejet škof s stolnim kapitelom, potem uradniki deželne vlade, na to predstojniki drugih uradov in razna odposlanceva. Došlo je tudi več odposlancev od občin z dežele. Ministerski predsednik je z vsemi jako prijazno govoril in je o raznih stvareh popraševal. Videlo se mu je, da se jako zanima za razmere kranjske dežele. Popoldne je ministerski predsednik mej drugim ogledal tudi mestno hišo, kjer so ga pričakovali mestni odborniki. Župan je tukaj ministerskega predsednika nagovoril v slovenščini in poljščini in grof Badeni je odgovoril v nemščini in koncem pristavil nekaj slovenskih besed. Zvečer je bila bakljada in serenada ljubljanskih pevskih društev, ki se je jako dobro obnesla. Kakor se je videlo, je grof Badeni z najboljšim vtisom ostavil belo Ljubljano.

(Grof Badeni na Bledu.) V ponedeljek je prišel ministerski predsednik grof Badeni na Bled k otvorjenju letoviškega poslopja. Deželni predsednik baron Hein se mu je bil peljal do Trbiža naproti. Na kolodvoru v Radovljici so pričakovali ministerskega predsednika okrajni glavar radovljiški z uradniki, deželni glavar z deželnimi odborniki, duhovščina in župan radovljiški z občinskim zastopom. Ministerskega predsednika je pri prihodu pozdravil okrajni glavar radovljiški Kaltenecker. Grof Badeni se je zahvalil za prijazen vsprejem in si dal predstaviti deželne odbornike, duhovščino in občinske odbornike. Na Bledu je grofa Badenija pozdravil župan Peternel v slovenščini. Ministerski predsednik je župana vprašal, če razume nemški. Ko mu je potrdil, je popraševal župana o gospodarskih razmerah in razgovarjal se o narodni noši, ki mu je jako ugajala. Blejskega učitelja je ministerski predsednik posebno izpraševal o šolskih zadevah. Ob ednajstih je bilo slovesno otvorjenje letoviškega poslopja.

(Električna razsvetljava v Ljubljani.) Poslopje centrale za električno razsvetlavo bode dodelano do konca oktobra. Tudi druga dela so že razpisana. Meseca julija drugega leta bode električna razsvetljava že dodelana in se izroči javnemu prometu.

(Strankarske nestrpnosti.) Iz Ljubljane se nam piše: Da grof Badeni ne more pošteti Slovencev kot resen narod, je vzrok to, da se bodo Kranjci kmalu drug drugega požrli. „Slovenec“ zlorablja evharistični shod kot najzanesljivejšo politično organizacijo duhovščine in kriči „Borba je naše življenje!“ „Slov. Narod“ pa piše, da se mora „Slovenčeva stranka zatreti, veljaj karkoli“. Pri takih norostih ni čuda, da klenka Slovincem mrtvaški zvon ne-le v pokrajinah, ampak tudi v sredini.

(Shod slovenskih delavskih stanov) bode dne 15. in 16. avgusta t. l. v Ljubljani v „Rokodelskem domu“. Razgovarjalo se bode o delavskih vprašanjih sploh in kako pomoči delavskemu stanu.

(Pogorela je) hiša Franca Kogovškega v Slapah pri Ljubljani dne 27. julija t. l.

(Utopljenko) našli so dne 29. julija t. l. v Mostah pri Ljubljani. Pri njej so našli poselsko knjižico in jeden krajcar denarja. Iz poselskih bukvic je vidno, da je utopljenka sedeminpetdesletna Franca Juvan iz Ljubljane.

(Nove posojilnice.) Registrovani ste novi posojilnici v Moravčah in Tomišlju (pri Igu) na

Kranjskem; osnovani ste tudi posojilnici v Stari Loki in na Poljanah na Gorenjskem.

(Nesreče.) Dne 19. julija t. l. je utonil pri Krškem desetletni Miha Vidic iz Mračevega. — Dne 21. julija je pa utonil osemnajstletni organist Jakob Jerman v Unci. — Dne 18. julija je šel lipovo cvetje nabirat Anton Koman z Vižmarij pri Ljubljani, in se ni več domu povrnil. Čez tri dni so našli pod neko lipo mrtvega. — Te dni je pijonirski nadporočnik L. Guttman prenočil s tremi vojaki na Regici pod milim nebom. Ob treh po noči se je sprožila skala, na katero je bil naslonjen njihov vodnik Klančnik, in se njemu zvalila na hrbet. Nadporočnik in vojaki so bili priskočili na njegov klic in skalo tako dolgo držali, da je izlezel izpod nje. — Strela je ubila devetindvajsetletnega Aleksandra Stareta iz Radovelj v hiši Janeza Mejca. Več drugih oseb, ki so tudi bile v hiši, je strela le lahko osmodila. — Strela je ubila dne 24. julija Polono Stirn, ki se je vračala s polja. Sestra njena je šla nekaj korakov za njo, a se jej ni nič hudega zgodilo.

(Strela.) Dne 31. julija t. l. je treščilo v gospodarsko poslopje Janeza Berčiča v Žabnici pri Škofji Loki na Kranjskem. Pogorela je hiša, hlev in kozolec, ker je bilo vse s slamo krito. — Jeden teden poprej je bilo treščilo v kozolec Boštjana Mraka v ravno tej vasi in je bilo pogorelo osem stantov. — Dne 1. avgusta zjutraj je treščilo v strelovod na ljubljanskem gradu. Z odvodne žice je strela skočila na telefonsko žico. Strela je nekoliko poškodovala dotični aparat, potem je pa šla v zeljo.

(Kranjska gimnazija) je imela v minolem šolskem letu 3 razrede in prvi razred paralelko. Učencev je bilo vseh skupaj 205; med njimi jeden sam Nemec, vsi drugi Slovenci. Pouk v nemščini prevladuje od razreda do razreda vedno huje. Zgornji razredi bodo že popolnoma nemški. Letno poročilo je že zdaj izključno nemško. In za tako gimnazijo naj žrtvujejo Kranjci svoje žulje!

(Mestna hranilnica v Radovljici.) V mescu juliju 1896 je 49 strank uložilo 14.660 gld. 13 kr., 6 strank vzdignilo 3314 gld. 04 kr., 12 strankam se je izplačalo posojil 5732 gld. — kr., stanje ulog 28.807 gld. 67 kr., denarni promet 35.500 gld. 13½ kr.

(Požar.) Dne 28. julija t. l. je pogorelo na Bohinjski Beli pri Bledu sedem hiš z gospodarskimi poslopji vred. Zgorelo je tudi osem prašičev.

(Medved) se klati po bohinjskih planinah na Gorenjskem. Planinčarje in turiste straši in živino odnaša. Ugonobil je že nad dvajset ovac in nekaj koz. Dne 25. julija t. l. ga je bilo šlo 25 mož loviti, a niso ga dobili.

(„Slovensko planinsko društvo.“) „Slovensko planinsko društvo“ je srečno dogotovilo malo pod vrho.n najvišje slovanske gore, veličastnega „Triglava“, postavljeni planinski dom, močen in ličen, trden in pripraven, najudobneje urejen in opravljen. Dne 10. avgusta t. l. bode ob 9. uri zjutraj svečana blagoslovitev in otvoritev prostorne in z živim in pijačo oskrbljene „Triglavske koče na Kredarici“. To je najvišja planinska koča v „Juljskih alpah“ in le ¾ ure oddaljena od „triglavskega“ vrha. — Prispejete, čestiti rojaki in prijatelji, tega dne na razgledno Kredarico, da dostojno in slovesno otvorimo novi planinski dom in posetimo tudi nebotični vrh sivega očaka „Triglava“ in pozdravimo iz slavnega Aljaževega stolpa prelepo zemljo in nje vrli rod. Odbod iz Ljubljane v nedeljo, dne 9. avgusta t. l. ob 7. uri 10 minut z južnega kolodvora, prihod na Dovje ob 9. uri 44 minut dopoldne. Odbod iz Mojstrane ob 12. uri opoldne, prihod do nove koče ob 7. uri zvečer. Pridite in poslavite z nami preveseli slovenski praznik!

(Županom v Novem mestu) je izvoljen minulo nedeljo gosp. dr. Schegula, prvim svetovalcem dr. Poznik, drugim Pauser in tretjim Bruner. Vsi so vrli narodnjaki.

(Amerikanske trtnice) vzgledne opazi se v Boštanju nad Sevnico. Pod vodstvom g. nadučitelja Račiča se gojijo te trtnice v vzgled in v pomoč kmetom, katerih stare trte so večinoma že uničene. Velike zasluge ima tudi Anton Planinec, predsednik ondotnega krajnega šol-

skega sveta. — V Boštanji se bode šola na tri razrede razširila.

(Boštanj pri Sevnici.) Sedim pred kratkem v prijazni gostilni, in ko si hočem smodko prižgati, ponudi mi priprosti človek žveplenke, žveplenke tako zvane „Südmark“, začudim se nad njimi, in po daljšem poizvedovanju pozvem kako se v sosedni Sevnici one žveplenke razpečavajo. Osrečuje nas žnjimi tvrdka S. F. Schalk, ki je edini nemški trgovec v temu trgu. Kdor zahteva žveplenke, dobi skoraj vsikdar „Südmarkove“ šibice in smem reči, da je le malo izjem, da bi se komu kake druge podale, če jih odločno ne zahteva. To pa še ni vse v nemškem postopanju, tega od nas samih Slovencev živečega trgovca, provocira nas tudi še na način, da nas osrečuje v svojih oknih s podobo slavnega za Avstrijo „prezaslužnega“ Bismarcka in z drugimi enakimi stvarmi. Kaj hočemo poreči k takemu postopanju, da bi to delal sin trgovcev, katerega vže tako vsakdo pri nas pod posebnim imenom pozna, bi se še ne ganil, ker znano je nam tudi vže, na jednake načine, kakor n. pr. pred ne dolgim časom iz Krškega, pa vse to početje kakor se vidi, mora tudi sam gospod cheff firme odobravati, katerega kupčija je razprostrta mej samimi Slovenci, živi toraj on od nas in ne mi od njega. Dragi bralec kaj hočemo početi k temu. Zdramimo se, in odločno zahtevajmo, da se trgovec, ki hoče o Slovencu živeti, mora tudi po volji Slovence ravnati, ter nam ne sme nasprotovati ali pa naj prodaja svoje „Schulvereinske žveplenke“ in Bismarckove krožnike Nemcem, in bodemo videli, kako dolgo jih bode prodajal še potem v Sevnici, če se ga Slovenec izogne. — Slovenec pa zavračaj vsikdar odločno one žveplenke, ki naj služijo v podporo nam prenevarnemu društvu.

(V Krškem) priredé pridni diletantje v soboto 8. avgusta gledališko igro „Telegram“, kateri sledi petje, deklamacija in prosta zabava. Preostali dobiček namenjen je družbi sv. Cirila in Metoda; z ozirom na blagi namen pričakuje se mnogo gostov.

(Iz vremenske postaje v Krškem.) Meseca julija je bilo najtoplejše v 29. dan (31,2° C. ob 2. uri popoldne), najhladnejše 3. zjutraj (10,1° C. ob 7. uri zjutraj). Dežja je palo v celem mesecu 191,7 mm, največ 18. julija (52,5 mm). Nebo je bilo navadno oblačno, vsaj deloma; čisto jasen ni bil niti en dan. Toče ni bilo, da si je bilo 8 neviht.

(Nove dvorazrednice) otvorijo se v prihodnjem šolskem letu na Bučki pri Raki (v novem šolskem poslopu) in pri Sv. Križu pod Kumom.

(Slovensko posojilništvo l. 1895.) Posojilnice slovenske so imele lani precej naloženega denarja v drugih denarnih zavodih, in sicer, na Koroškem 152.565 gld., na Kranjskem 369.406 gld., na Primorskem 88.846 gld., na Štajerskem 618.914 gld. skupaj 1.229.731 gld. Največ je to odvisni denar, katerega posojilnice nalagajo kot hranilne vloge pri raznih denarnih zavodih, v hranilnicah v večjih in manjših zavodih. Nekaj od tega denarja so tudi deleži, katere je bilo treba posojilnicam vložiti pri tistih zavodih, s katerimi so hoteli v zvezo stopiti v ta namen, da so jim oni pošiljali posojila bodisi kot taka ali v podobi hranilnih vlog. Od naloženega denarja dobivajo posojilnice običajno obresti po tisti obrestni meri, katero ima dotični zavod, navadno 4% ali 4½%. Večkrat se pa še le dogovori obrestna mera, zlasti takrat, kadar je bil zavod naprošen, da je pri posojilnici denar naložil. V tem slučaju se večkrat terja tudi 4¾% ali celo 5% obresti. — „Centralna posojilnica slovenska“ jemlje sicer le 4½%, a treba je posojilnici prej pristopiti kot član te zadrage, plačati 5 gld. pristopnine in 100 gld. deleža. — V posojilih so imele lani vse slovenske posojilnice 10.217.711 gld. in sicer koroške 1.083.836 gld., kranjske 3.590.142 gld., primorske 744.497 gld. in štajerske posojilnice 4.799.236 gld. Koliko je teh posojil zavarovanih s hipotekami in zastavami, tega nismo mogli dognati, ker vse posojilnice tega v svojih knjigah ne razločujejo, dasi bi bilo to zelo koristno.

(Samomora.) Obesil se je v Planini na Vipavskem hlapec Franc Stibil. Menda se mu je bilo v glavi zmešalo. — V Zgornji Hrušici se je

obesil v kozolcu mesar Miha Boštjančič. Zadnji čas ni bil prav pri zdravi pameti.

(Požara.) Na Črnem Vrhu je desetletni deček s cigareto užgal kozolec Martina Lampeta. Zgoreli so kozolec, hiša in hlev z vsemi pridelki vred. Škode je 4000 gld. — V Vidmu v kamniškem okraju je treščilo v hlev Janeza Kuharja in naredilo 800 gld. škode. — Neznani zlikovci so v Čirčičah zažgali kozolec posestnice Vodušek, ki je pogorel.

(Deželnozborske volitve na Koroškem) se bodo vršile drugi mesec. Kmetске občine volijo dne 21., mesta, trgi in trgovska zbornica dne 25. in veleposestniki dne 29. septembra. Letošnje volitve bodo zaradi tega pomenljiveje, kakor so navadno, ker se jih udeleži tudi nemška konservativna stranka, ki je do sedaj navadno roke križem držala. Nemški konservativci in Slovenci bodo pri volitvah drug drugega podpirali.

(Slovenski delavci v Trstu in Italijani.) Ko je bil državni poslanec Pernersdorfer v Trstu, je eden član dotičnega odbora njegov govor raztolmačil v italijanščino. To pa italijanskim delavcem ni bilo prav in se je zlasti zaradi tega hudoval časopis „Operaio“. Drugi italijanski delavski list, pa opravičuje odbor. Ta list pravi, da je treba se nekoliko ozirati na slovenščino, da se slovenski delavci tako odtujijo slovenskim narodnim voditeljem. Namen obeh listov je isti, poitalijančiti slovenske delavce. Drugi list, ki hoče lepo polagoma a tem gotovejše doseči s tem, da se najprej slovenski delavci odtujijo narodni stranki. Ko ne bodo več zahajali v slovenski delavski podporni društvi, ki sta pod vodstvom narodne stranke, se bodo hitro poitalijančili. Nadejamo se, da se ne posrečijo nakani italijanskih delavskih vodij.

(Gorica.) Dne 2. avgusta t. l. na Porcijunkulo daroval je prvo sv. mašo č. o. Henrik Putrih iz Trbovlj v kapucinski cerkvi v Gorici. — Letina na Goriškem lepo kaže. Sadja je obilno. Vročino imamo zelo veliko; obeta se nam sladka vinska kapljica. — V našo solnčno Gorico pribežalo je mnogo ubežnikov pred kolerom iz Afrike, posebno iz Aleksandrije. Človek hodivši po ulicah naleti na vsakem oglju na dobro rejene možiceljne z rudečim fesom. Goričani teh gostov niso nič kaj veseli, ker večina teh je židovskega pokoljenja in se kot tujci preveč arogantno obnašajo.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor) se snide zopet v drugi polovici meseca septembra. Finančni minister mu že v prvi ali drugi seji predloži državni proračun za bodoče leto, ki se bode rešil baje že do Božiča. V tem, ko bode proračunski odsek proračun prerezaval, bode pa poslanska zbornica rešila nekaj manjših zakonov, mej katerimi je najvažnejši domovinski zakon. Če bode imel dosti časa parlament bode končal tudi davčno preosnovo, ki se že vleče, kakor morskak. Pogodbo z Ogersko pa najbrž ne bode več reševal ta državni zbor. Avstrijska in ogerska vlada ne mislita drugače predložiti državnemu zboru predlog o pogodbi, da si zagotovita večino v avstrijski in ogerski zbornici poslancev. To pa v sedanjih zbornicah najbrž ne bode mogoče.

(Stalni šolski nadzorniki.) Vlada namerava vpeljati namesto dosedanjih okrajnih šolskih nadzornikov, ki so imenovani na šest let, nastavitvi stalne šolske nadzornike, ki bodo uradniki osmega činovnega razreda. Njih naloga bode nadzorovati šole in oskrbovati nekatere druge šole se tika, joče posle. Novi nadzorniki se baje največ vzemo izmeje učiteljev.

(Nemškonarodna stranka) hoče letos poskusiti pri deželnozborskih volitvah svojo srečo na Solnograškem. V sedanjem solnograškem deželnem zboru ni nobenega narodnega Nemca. Narodni Nemci upajo v mestih liberalcem odtrgati nekaj mandatov. Za nemške liberalce tudi na Solnograškem prebivalstvo dosti ne mara. Z narodnimi Nemci Schönererjevega mišljenja, pa tudi volilcem ne bode dosti pomagano.

(Vodja dunajskih nemških nacionalcev Pacher) je izstopil iz mestnega zastopa, ker je mestni zastop imenoval dosedanjega podravnatelja mestnih uradov za ravnatelja. Novi ravna-

telj Tahan je jako nadarjen in delaven mož in se je zatorej zanj potegoval dr. Lueger. Nemškim nacionalcem pa ne ugaja, ker ni čisto nemške krvi. Njegov stari oče je bil namreč še žid. Odstop dr. Pacherja bode mestni upravi le v korist, ker bode sedaj večina jedinejša. Drugi nemški nacionalci se bodo kmalu popolnoma spojili z krščanskimi nacionalci.

(Ogerska ljudska stranka) se posebno zanaša na Slovake, Srbe in Rumune pri bodočih državnozborskih volitvah. Posebno Slovaki bodo volili kandidate ljudske stranke, ker s svojimi kandidati nimajo nobega upanja zmagati. Slovaki nimajo nikogar, da bi jih branil proti madjarskemu nasilstvu. Ljudska stranka pa ima v visocih krogih zaveznike in se zatorej vlada ne bode upala z vso brezozirnostjo postopati. Grof Zichy se misli celo pritožiti pri vladarju zaradi nepostavnega postopanja vladnih organov, s katerimi se je bil onemogočil shod njegove stranke v Varni. Večina madjarskih listov grozno zabavlja proti ljudski stranki in jej očita, da pospešuje panslavizem. Zato pa tudi ni upati, da bi v čisto madjarskih krajih ta stranka dala kak mandat.

(Košutov sin) bode kmalu na Ogerskem ob vso veljavo. Fran Košut je prišel na Ogersko hitel izkoristiti svoje ime v sebične namene. Dobil je kot upravni svetnik dobro plačana mesta pri raznih podjetjih, katera so upala z njegovim imenom delati dobičke. Madjari pa pri vsej navdušenosti za pokojnega Košuta, niso podpirali dovolj podjetij, pri katerih je služil njegov sin. Glavno podjetje, pri katerem je Košut dobival 50.000 gld. letne plače, je propalo. To je Košutovemu imenu grozno škodovalo. Na političnem polju se dosedaj ni izkazal. Sedaj ga že smešijo v raznih pesmih. Posebno sedaj gre neka pesem od rok do rok, v kateri se Francu Košutu očita, da je iztrgal z glave lovorov venec svojemu očetu. Pri prihodnjih volitvah se niti več ne ve, če bode Košut sploh še voljen.

(Velik vihar) je bil dne 1. avgusta t. l. v Budimpešti in okolici. Napravl je mnogo škode na poslopih in vrtovih.

Ogled po širnem svetu.

(Napad na Stambulova grob.) Na grob bivšega bolgarskega predsednika Štefana Stambulova je nekdo bil položil več bomb. Jedna se je razletela in grob hudo poškodovala. Štiri se pa niso razletele.

(Preganjanje Italijanov.) V Curihu so italijanski delavci ubili jednega domačina. To je vzbudilo silno jezo Švicarjem. Planili so na Italijane. Poškodovali so jih na stotine, mnogo ubili. Trideset hiš italijanskih gospodarjev so popolnoma razdžali. Tudi italijanske gostilnice so napali in po njih vse pobili in polovili. Več sto Italijanov je pobegnilo iz Curiha pred švicarsko jezo. Govori se, da so ženske in otroke metali Švicarji kar skozi okna. To se je zgodilo v kulturni Švici in razgrajali so Nemci. Koliko bi bilo kričanja o slovanski varnosti, ko bi se kaj takega prigodilo kje na Slovenskem. Ko se je pa to zgodilo mej Nemci, pa nemški listi suhoparno poročajo, kaj se je zgodilo brez vsake grajalne besede, če tudi se ti dogodki skoro morajo primerjati turškimi grozodejstvi.

(Rumena mrzlina na Kubi) hudo gospodari. Povprek umrje na dan po 70 vojakov za to boleznijo. Domačinom, ki so vajeni podnebnja, pa ta bolezen še precej prizanaša.

(Razmere na Kreti) so vedno neznosnejše. V pokrajinah Selim in Heraklijon so mohamedanci in turški vojaki požgali 12 vasij. Kristijani so v obliži Heraklijona napravili utrjen tabor, kamor beži na tisoče prebivalcev iz okolice. — Turška vlada je odklonila vse zahteve grških kristjanov in pozvala Grško, naj zabranjuje pošiljanje orožja na Kreto. Grška je odgovorila, da vstajo ne pospešuje. Dolžnost njena pa ni podpirati Turkov, da zatro vstajo. Da li bojo zatrti vstajo na Kreti, je sultan poslal posebno komisijo v Azijo, da se pobota z vstaškimi Druzi in z njim sklene mir. Potem bode Turčija mnogo vojakov iz Azije poslala na Kreto. V Carigradu vedno manj hočejo slišati o prijenljivosti. Sultan bi morda še prejenjal, a se boji fanatičnih Turkov.

Dopisi.

Iz celjske okolice. Kakor Vam je, častiti gospod urednik, znano, nas celjski nemškutarji in nemčurji, uboge kmete iz okolice povsod zaničujejo. Tega sem se jaz letos dovolj prepričal.

Da so naši Celjani v svojem mestu zelo ošabni, to že vem dalje časa. Ko so še namreč naši nasprotniki imeli pred nekaterimi leti pri okrajnem zastopu nekaj moči, so se veliko bolj širokoustili, kakor sedaj. Tu Vam povem le samo eden slučaj. Našega že umrlega sosedu so hoteli pri volitvi za okrajni zastop na vsaki način pridobiti na svojo stran. Za tega voljo so ga tudi do zadnje ure pred volitvijo stražili, kakor orožnik jelnika. Pa opeharili so se. Mož je volil na naši strani. Radi tega pa se je tudi hotelo neko nemčursko momče maščevati. Ta možiček je namreč našega volilca zasledoval od volilne sobe gori do krčme „pri kroni“, ter vedno kričal za njim: „Da ist deutscher Boden, da hast du Windischer nichts zu suchen“. Na takšne in enake slučaje se mi kmetje sicer ne oziramo mnogo, vsaj se ravno s tem sami izvrstno označijo, zahtevamo pa odločno, da nas kmete vznemest mesta celjski nemčurji puste na miru, ker drugače bomo napeli druge strune. Mi se nikakor ne damo zaničevati od takšnih ljudi, ki imajo veliko manj omike, kakor naši hlapci. Zaponnijo si naj, da smo mi samostalni in od njih ne potrebujemo nobene podpore. Kaj je nas kmete tako razburilo, Vam hočem, gospod urednik, v sledečem razložiti:

Bilo je ravno v ponedeljek dne 27. julija t. l. ob 7. uri zjutraj. Solnce je prav prijazno sijalo, in mi smo bili vtopljeni v delu. Kar na enkrat slišimo iz naših gozdov strašno rujovenje. In kaj si mislite, kdo je bil tam? Trije mladi „gospodje“ iz našega mesta. Eden izmed njih je naredil maturo letos, drugi pa pred par leti. Tretji mi je bil neznan. Kolikor jaz mislim, so hoteli ti gospodje pod našim slovenskim hrastovjem priklicati starodavne germanske bogove. Ker pa se jim to ni posrečilo, hoteli so se maščevati in sicer ne nad bogovi, ampak nad nami kmeti in nad našimi štirinogatiimi ličnimi čuvaji. Prišli so namreč v našo vas, ter se res pri prvem kmetu spravili s palicami nad ubogo žival, ki je priklenjena na verigi, da ne more nobenemu škodovati, pa se tudi ne more umakniti, ako pride kakšno brezsrčno človeče, ter mu jih nameče s palico po hrbtu. Kaj tacega mi kmetje ne moremo trpeti. Zavoljo tega smo pa tudi „gospodo“ opominjali, naj odjenjajo od takšnega početja, ker uboga žival je pač nedolžna. Pa to je prišel ogenj v streho. Ti gospodeki so začeli kričati: „Wir lassen uns von solchen Leuten nichts sagen“. Eden tudi dostavi: „Ich bin ein Reserve-Lieutenant“, drugi pa: „Ich bin Doctor vom Kreisgericht“. Wir müssen uns die Hausnummer notieren, dass wir die Leute einsperren“. Uboge sirate vi! Ali mislite, da smo mi kmetje tako zabiti, da ne vemo, kedaj ste vi naredili maturo? Da, mi še vemo, s kakšnim uspehom ste jo naredili. Sicer bi že potrebno bilo, ako bi bili „Lieutenant“ ali „Doctor“ ker je res huda za ta ljubi kruhek. Mi „kmetavzi“ si še pomagamo, ker si lahko nadevamo v žepe boba, pa pri vas je to drugače.

Pa poslušajte me še dalje, gospod urednik. Ker mi nismo hoteli biti tem „omikavim“ gospodom podložni, pobere eden iz med njih tri kamene, ter nam žuga z njimi. Seveda si ubogo siroče ni upalo povzdigniti roke, ker je vedlo, da bi moglo potem vse strte ude nesti v svojo „staro nemško Celje“. Sedaj smo jim še prizanesli, pa ako še pridejo enkrat razgrajati v našo vas, jih bomo prijeli in zaprli k tistimi živalimi, ki jim mi pravimo ščetinarji. Pomagal jim ne bo ne izmišljeni priimek „Lieutenant“ pa tudi ne „Doctor“. Celjani, Celjani! Kaj mislite vi? Kako počenjate z nami kmeti? Vi nam pri vsaki priložnosti predbacivate in delate opazke: „Ja, das ist die windische Bildung“. Jaz pa vam danes kličem: „Das ist die deutsche Bildung“, kar ste nam pokazali. Kmet iz okolice.

Iz Št. Pavla v Sav. dolini. Vaš dopisnik v zadnji številki vrle „Domovine“ je pisal golo resnico, ki je vzbudila pri nas v marsikomu krepak, pritrjevalni odmev. Res je, da so dopisi

iz našega kraja prave bele vrane, zato pa zbudi vsaka vest, ki slučajno zaide v časniške predale, največje zanimanje. Tudi vaš dopisnik „—b“ je zadel s svojo opazko v prvem delu, ko se je bridko pritožil čez ponočno petje ali bolje rečeno — pravo huronsko kričanje, ki nam krati drago spanje, v sršenovo gnjezdo. Žal, da se niso oglašili tisti, na katere je najbrže meril vaš dopisnik, in pri katerih bo menda brez vspeha ostala njegova bolj prošnji nego opominu podobna opazka. Pa kaj se hoče! Kdor noče razumeti, temu ne pomaga nobena „žavba“. Zato pa so drugi ljudje na svetu, ki obračajo vsako notičico na se, če le količkaj gre na njihovo kopito, dasi se dotičniku, ki je pisal tiste vrstice, morda še sanjalo ni o njih. No, pa nedosežna domišlija, občudovanja vredna nerazsodnost, obe pa zamerjeni od skrajne zlobnosti in navihane spekulacije od katere koli strani narede lahko tudi iz mušice — slona, ali iz belega — črno in narobe. Takim ljudem se nazadnje njih počenjanje samo osveti. Vse o svojem času!

Občinske volitve, katere je zadnjič omenil „—b“ so sedaj že določene za dan 10. avgusta. Upamo, da se bodo vršile povsem v miru brez agitacijskega boja, in da bodo vsi volilci složno volili zavedno-narodne in skrbne odbornike. Saj nimamo niti toliko Nemcev, da bi jih našli na prstih jedne roke. Zakaj bi se torej potem razdvojali in ruvali, saj le v slogi je moč, in le v slogi se bodo dosegli dobri, občini koristni vspehi!

Nova cerker se marljivo zida. Ako ne bode nagajalo vreme, se bode še ta teden dozidala do vrha, in se bode lahko koj pričelo s postavljanjem strehe. Vse hvale vredna je požrtvovalnost nekaterih posestnikov, ki brezplačno dan na dan neutrudno vozijo vsakovrstni material: opeko, kamenje, pesek itd. Posebna hvala pa gre vrlim Polzelčanom in gomilskim faranom, ki nam tako močno pomagajo graditi novo hišo božjo. Navozili so nam že mnogo kamenja in opeke in obljubili so še nadalje pomoč. Dal Bog, da bi pod nobenim vplivom ne omagali v svojem dobrotornem delovanju ter nam še dalje po svoji moči pomagali pri težavnem delu. Naj bodo uverjeni, da jim je zagotovljena hvaležnost Št. Pavlanov, ki bodo tudi se svoje strani gotovo radi pripravljeni za kako uslugo, kakor so to že v minolem tednu pokazali pri požaru na Polzeli, kamor so prihiteli tovarniški gasilci na pomoč.

Naš Preširen pravi:

Kdor govoriti kaj ne ve,
On vreme hval' al' toži;
Kdor pevec peti kaj ne ve,
Od letnih časov kroži.

Če po Preširnovem mnenju celo poetje pojejo o letnih časih in o vremenu, koliko bolj mora to meni dovoljeno biti, ki nimam — žal! — niti sledu tiste preklicane poetiške žilice. Seveda pa ni treba misliti, da nimam ničesar drugega pisati. Poročal bi vam lahko mnogo, pa včasih je bolje, da dene človek jezik za zobe, pero pa za uho. In tako bi Vam zakrožil, gospod urednik, prav jokavo jeremijado o vremenu „minulega tedna, v katerem smo imeli vsaki dan grozen „bombardement“. Ker pa sami tudi gotovo niste imeli nič boljsega, zato Vam nočem vzbujati neprijetnih spominov in ostajam za danes Vaš udani Grega.

Podpiralna zaloga slovenskih vseučiliščnikov v Gradcu.

O tej je objavil rektorat dne 4. sušca t. l. sledeče: Na mesto izstopivših gg. prof. dra. Kreka in dra. Gumploviča kot zastopnika senata v upravnem odboru sta bila izvoljena gg. prof. dr. F. Krones vit. pl. Marchland in prof. dr. E. Mischler.

Ta dva gospoda bosta torej zajedno z g. prof. Eppingerjem nadalje izvrševala upravna opravila.

L. pl. Graff, t. č. rektor.

Od dne 1. majnika t. l. pa je sledeči

Poziv

na vse gg. slušatelje slovanske narodnosti* c. kr. Karolo-Frančiškovega vseučilišča:

Akademski senat je sklenil v svoji seji od dne 2. sušca t. l., da se imajo z začetkom polet-

* slavischer Nationalität.

nega tečaja na novo voliti dijaški zastopniki v upravni odbor podpiralne zaloge slovanskih dijakov „K.-F. vseučilišča“; to pa zategadel, ker so se pooblastila dne 17. decembra leta 1895. izvoljenih zastopnikov z ukazom rektorata od dne 23. decembra l. l. proglasila kot neveljavna.

Vabim toraj vse dijake slovanske narodnosti na občni zbor v četrtek dne 7. majnika t. l. ob 6. uri zvečer v dvorano XII. V smislu § 4. občnih načel za upravljanje zaloga ima se izvoliti 9 zastopnikov in sicer po dva zastopnika in po jeden namestnik od vsake izmed posvetnih fakultet.

L. pl. Graff, t. č. rektor.

Na občnem zboru dne 7. majnika t. l. izjavili so slovanski dijaki neslovenske narodnosti, da se odpovedajo vsem pravicam do podpiralne zaloge na korist slovenskim dijakom. Namesto volitve sklenil je dijaški zbor protest proti postopanju senata. Senat se temu protestu dozda ni odzval.

Te stvarnosti smo morali navesti, da je moči zadevo stvarno soditi. Istina torej je, da je podpiralna zaloga, katere glavnica se je bila nabrala tako rekoč zasebnim potom in je zgolj plod požrtvovalnosti slovenskih rodoljubov (saj tudi slovenskih deželnih odborov, kranjskega, gorjskega, in štajerskega so iz žepov slovenskih davkoplačevalcev) v oblasti akademiškega senata.

Ta nepričakovana izprememba v upravnistvu je namah ohladila vso požrtvovalnost slovenskih rodoljubov, tako, da preteklo šolsko leto ni bilo nič doneskov, gotovo na kvar slovenskim dijakom graškim in vsemu slovenstvu.

Uzrok te kočljive razmere je slovenskemu občinstvu kolikor toliko znan, odkar je „Südst. Post.“ o njej objavila dva članka. Najrajše bi o vsem molčali, ker se neradi bavimo z rekriminacijami, a vendar moramo izpregovoriti nekoliko besed, želeč, koristiti saj za bodočnost. Hočemo-li najkrajše označiti ta vzrok, moramo reči: „Deccatur intra muros et extra“. Na obeh straneh se je postopalo z ono brezobzirnostjo, smeli bi reči svojeglavnostjo, katera ne trpi nobenega drugega prepričanja ter ne vpoštevaja dejanskih razmer, niti mogočih posledic. Postavila se je oseba na prvo, stvar pa na drugo mesto. No, to je vselej na škodo stvari, a brez dobička osebam, celoti pa tem bolj nevarno, čim manjši je narod.

Sodeč iz strogo stvarnega stališča moramo vprašati, je-li bil izstop mnogozasluznega gosp. predsednika res opravičen? Je-li moralo biti, da se je velespoštovana avtoriteta umaknila jednemu vročerkvemu mladenču? Ni-li bilo moči hladnokrvno prevdariti, kakšen vtegne — mora biti nasledek?

Na drugi strani pa moramo tudi vprašati, so-li slovenski vseučiliščniki graški res bili tako kratkovidni, da so mislili, da se z odstopom starega predsednika njim prepusti upravljanje podpiralne zaloge? Če so lansko jesen tako mislili, sedaj so gotovo bolj poučeni in uprav sreča je, da se njih nakana ni izpolnila, bilo bi slabo gospodarstvo. Njih takratno postopanje nam preznačilno razsvetljuje duh, ki sedaj veje v odločujoči večini našega višjega dijaštva. To ni duh idejalen, stremleč po najvišjih blaginjah naroda. Vzvišena ideja narodnosti je obledela, zavladal je duh zmedenih pojmov, duh razdora, svareč odsev naših domačih razmer in viden sad — kranjskega prepira.

S kako elementarno silo se podira, vidi se iz tega, da se je uprizoril upor zoper častnega člana akademiškega društva „Triglava“, ki je bil 30 let pravi oče slovenskih dijakov v Gradcu, zoper moža, kateri ima zraven svojih velikih znanstvenih zaslug tudi to redko nahajajočo se zaslugo, da dosepeši do najvišje akademiške stopinje, nikjer in nikoli ni omahoval v svojem narodnem prepričanju, vedno le bodreč in navdušujoč vseučiliško mladino za sveto narodno stvar.

In kako se mu vračuje? — S preziranjem. — Dan, kterege slovesno obhajati bi bilo častno za ves narod, prezrli so slovenski vseučiliščniki graški, t. j. tridesetletnico javnega službovanja g. prof. dra. Kreka. In nekako preziravno ravnalo se je proti njemu že prej tudi v izvestnih krogih ljubljanskih. Je-li torej čudo, da se je po takih trpkih izkušnjah čutil užaljenega? Iz porušenega duševnega ravnotežja smemo si tudi tolmačiti, zakaj je „Südst. Post.“ svoj čas dobila

povod, zaradi tiste autologije razkoračiti se na ne baš rahločutni način nad „Slov. N.“, zato, ker je leta naredil neko napako, katera bi se bila lahko vse drugače poravnala. S to rezkostjo storila se je našemu slavnemu učenjaku le slaba usluga, ker je v javnem mnenju dosegla ravno nasprotno od tega, kar je želela. Gosp. prof. dr. Krek stoji tako visoko, da mu takšne obrambe nikdar treba ni. Našemu časopisu pa bi želeli, kakor v marsičem, tako tudi v zadevah graških Slovencev, srečnejšega peresa; osobito naj bi uvaževalo, da vsak prepir, ki izvira iz osebnosti, pohujšuje vse, ki še niso dovolj trdni v svojem prepričanju.

Toliko smo morali povedati, zdelo se nam je potrebno, ker hočemo, da se rana dobro zaceli.

Prvo prašanje, ki se ima rešiti, je to, ali je podpiralna zaloga izključno slovenska ali obče slovanska? Prav za prav moralo bi se to posneti iz pravil zaloge. So-li te nepopolne ali ne govore dovolj jasno, ker se akademiški senat v navedenem pozivu sklicuje na § 4 občnih načel za upravljanje zalog (allgemeine Grundsätze für Fondsverwaltungen)? Z ozirom na to pa, kako in od kod se je nabrala glavica in z ozirom na popolno pravilno postopanje slovanskih dijakov neslovenske narodnosti, na občnem zboru dne 7. majnika t. l., zdi se nam prašanje že rešeno. Bi-li pa akademiški senat nikoli ne hotel priznati Slovencev izključne pravice do zaloge, mora seveda stvar priti pred ministerstvo, kjer bo našim poslancem mogoče podati neovrženih pojasnil. Zaloga je samoslovenska, ker je Hrvati, Srbi, Čehi, Poljaki itd. nikdar podpirali niso. Na graško vseučilišče prihajajo namreč, izvzemši Slovence, le taki slovanski dijaki, katerim podpore od zaloge treba ni.

Ako bi se pa navzlic temu zaloga ne priznala kot slovenska lastnina, ne bila bi to nikakršna nesreča. Slovanski vseučiliščniki, katerim bi se zajamčila pravica do zaloge, bili bi brezdvomno toliko veledušni, da bi med svojimi rojaki skrbeli za izdatno podpiranje zaloge in tako bi se privikrat združile — na gmočnem polju vse slovenske narodnosti graškega vseučilišča.

„Südt. Post“ priobčila je nasvet, kako bi nam bilo postopati, da se ne prikrajšajo podpore slovenskim vseučiliščnikom graškim. Sestavil naj bi se poseben komite, osobito izmed graških Slovencev, ki bi tako rekoč začel pobirati za novo podpiralno zalogo. Temu nasvetu še dozdaj ni bilo odziva od nobene strani in to nam pričuje, da v slovenskih krogih ni potrebnega navdušenja za novo zalogo, dokler prašanje o stari zalogi ni dognano. V istini bi bolje kazalo, trdneje okleniti se že obstoječega društva „Radogoja“. Bojimo se, da ta malodušnost tudi ovira razvoj ravnokar potrjenega bolniškega in podpornega društva graških visokošolcev, dasi smo preverjeni, da je bolniško društvo živa potreba.

Po naših sicer nemerodajnih mislih pelja iz te zagate še jedna, menda najlepša, najugodnejša pot in to je pot sprave. Prepričani smo, da je usoda zaloge g. prof. dr. Kreku, njenemu stvaritelju, zdaj prav tako na srcu, nego prej; resno pa se tudi nadajamo, da gg. vseučiliščniki spoznavajo škodo, katera preti njim in narodni stvari iz razpora. Ako pa je vsestranski prodri trezni prevdarek, ne bode pretežko, storiti potrebnih korakov, da izstopiša gg. prof. dr. Krek in dr. Gumplovič zopet stopita v odbor podpiralne zaloge. Akademiški senat bi se pri bodočih volitvah ne mogel ustavljati izpremenjenemu položaju in tako bi se dal brez daljnjih protestov in utokov doseči — popravljeni status quo ante.

Narodno-gospodarske novice.

Gospodarji, zavarujte se!

V gospodarskem oziru zavzema jedno najvažnejših mest zavarovanje proti požaru! Vsak vesten in skrben gospodar, ki ve, s kako težavo si je pridobiti imetje, mora poskrbeti za to, da si je ohrani, kajti imetka ne izgubi le lahko po zapravljivosti; sovražniki njegovi imovini so pred vsem elementarne sile in v prvi vrsti ogenj, ki mu more v malo trenutjih pokončati vse, kar si je pridobil s trudom v dobi dolzih let. A kakor mu je ogenj nevaren in preteč sovražnik, ni se mu ga bati, ako zavaruje svoja poslopja ali polj-

ske pridelke, kakor klajo, krmo itd. In posebno v letošnjem poletju, ki nam naznanja vsak dan med gromom in bliskom bližajočo se nevihto, ni varen strele, ki mu preti vsak hip uničiti bivališče. Zavarovanje torej ga oprosti vsacega strahu pred strelo. Zateka naj se pa gospodar, ki se hoče dati zavarovati, do tacega zavoda, od ktere ga vé, da stoji na tako zdravem in trdnem temelju, da bo mogel brez težav zadostiti obvezam, ki jih ima nasproti zavarovancem, ki daje s svojimi fondi zavarovancu popolno zaupanje, ki more tekrovati z vzemi konkurenčnimi zavodi in ki v požarnih slučajih točno in kulantno likvidira odškodnine. Pred vsem pa bodi slovenskemu gospodarju pri srci naroden zavod in geslo: „Svoji k svojim“. In zavod, ki je tak, da more goditi slovenskemu gospodarju, ki mu daje zadostnih garancij v vsakem oziru, ki temelji na neomajni podlagi in je poleg tega naroden, je banka „Slavija“, kako jej je v vseh slučajih zaupati, posebno pa še v slučaju požara, dokazuje nam izmed mnogih najlepše ona zahvala, ki jo je objavil pred nedavnim v našem listu veleposestnik g. Anton Turnšek iz Nazareta v kateri se zahvaljuje „Slaviji“ za točno in do kraja mu izplačano odškodnino. Nad vse kulantno pa je postopala „Slavija“ nasproti Blažu Višniku, posestniku v Št. Juriju ob Taboru. Likvidirala mu je več, kakor je imel pravico zahtevati, vrh tega pa naklonila še občini podporo za napravo potrebnega gasilnega orodja.

Iz vsega je torej razvidno, da je „Slavija“ z gospodarskega in z narodnega stališča vredna našega neomejenega zaupanja in zato kličemo našim slovenskim gospodarjem: Proč s predsodki! Ne podpirajte tujih, nam neprijaznih židovskih, za naše težnje ne se brižočih kapitalistov, ampak zatekajte se v obilem številu k jedinemu narodnemu zavarovalnemu zavodu, k „Slaviji“, ki je že šestokrat pokazala, da ima srce za naš narod, in ostanite verni geslu „Svoji k svojim“.

Razstava grozdja na Bizeljskem (od 20. do 28. septembra) iz novih vinogradov za okraj brežiški.

Od leta 1882. do 1886. propala je naša vinoreja zbog trtne uši in sicer tako, da nismo imeli skoz leta nikakšnega vinskega pridelka. In da so naši sodi prazni v kletih trohneli, vendar so brezvestni trgovci točili slavnega „bize-ljana“, „pišečana“, „sromljana“, „sremičarja“ itd., kakor nekdanj po onih krajih, kjer je prej naše vino slovelo. Velika nevarnost pretila je našim slovečim krajem, kajti v nevarnosti smo bili, da zgubimo dobro ime in one kraje, v katere smo prej vino prodavali. Dokler smo bili brez vin, bili smo mirni. Danes nas pa silijo gospodarske sile, da se postavimo na noge in da oživimo dobro ime naših pokrajin. Pet let je sem, kar so naše gorice na ameriški podlagi ozelenele, uspehi so taki, da ni nikdo od takih niti sanjal. Vsa sredstva smo uporabili in mi nismo samo naše vinograde na novo zasadili, ampak mi smo vinorejo spravili obče na najvišjo stopinjo.

Mi pridelujemo vina, ki so tako dobra in še bolj, kakor ona starih trt in upamo, da se nam bode dokaz popolnoma posrečil.

Dne 28. junija t. l. zbrali so se odborniki najglasovečih vinorejskih občin brežiškega okraja in sklenilo se je, da se napravi izložba grozdja na Bizeljskem v prostorih tamošnje šole. Na tej razstavi udeleži se v prvi vrsti prosti kmet (vinorejec) brežiškega okraja. Tu se bode nudila vinskim kupcem prilika, da si na licu mesta pogledajo vinske pridelke in uverjeni smo, da bode vsakdo z uspehi zadovoljen.

Za razstavo se je nalašč Bizeljsko izvolilo, in sicer zato, ker so tam najstarejši in največji nasadi. Izleti v bližnje gorice, ki se bodo od kometeja razstave priredili, dokazali bodejo naš napredek na polju vinoreje. Vinski trgovci imajo tu najlepšo priliko stare zveze ponoviti in nove skleniti.

Drugi in važnejši povod te razstave je pa dolžnost hvaležnosti do onih krogov, ki so nas v tej silni borbi vsa leta vstrajno podpirali. Država, dežela in štajerska hranilnica žrtvovali so več sto tisoč za prosep nove vinoreje na Štajerskem. Hvaležno moramo priznati, da je

skoraj cela svota brežkemu okraju do sedaj v veliko pomoč prišla.

Naša dolžnost je, da damo račun o tem, kako smo te velike podpore porabili. In mislimo, da se to najlože o priliki nameravane izložbe dokaže. Upamo, da bodo naši uspehi merodajne kroge spodbudili, da bodo dali tudi drugim okrajem tisto pomoč, katero je naš okraj dosedaj užival.

Pomen današnjih vrst je merodajne kroge, in vse one, ki se za novo kulturo ameriških trt zanimajo, na našo razstavo opozoriti. Natančneje določbe bodo se pa še pravočasno razglasile.

Odbor razstave grozdja na Bizeljskem, dne 25. julija 1896.

Razne stvari.

(Toča.) Kakor se nam poroča, padala je v mestu Samoboru na Hrvaškem in njega okolici, tudi na hrvaško-kranjski meji, v sredo na večer debela toča; jedno zrno samo je nekda tehtalo, kakor pravijo očitvidci, nad 18 dkg. Toča ni napravila velikanske škode le s tem, da je uničila vse poljske pridelke, temveč je tudi mesto samo precej prizadela; pobila je mnogo šip po hišah in prodajalnicah.

(Tiskovna svoboda na Hrvatskem) ni posebno velika, kar kaže to, da je „Obzor“ izza banovanja Pejačevića do danes bil 700krat konfiskovan, od 1871. leta sem je pa ta list plačal 11.800 gld. globe.

(Obsodba stenjevskih morilcev in razbojnikov.) Dne 15. junija se je pričela v Zagrebu ona velikanska kazenska razprava, naperjena proti 36 zločincem iz sela Stenjevec, ki so imeli na vesti celo vrsto umorov, ropov in tatvin. Včeraj se je proglasila razsodba 17 teh zločincev je obsojenih na smrt, najst tujih pa ukupno na 82 let težke ječe. Osem njih je rešenih obtožbe. Med obsojenimi na smrt stiti tudi dve ženski. Za vsakim obtožencem je stal po jeden orožnik. Zadnji v skupini svojih sokrivcev bode obešen neki Mijo Brezovič, prava zver v človeški podobi, ki ima na vesti več umoritev in je bil sploh vodja zločincem. Gledati bode moral torej vse smrtnne muke, ki jih bodo trpeli njega tovariši. Proglašenje razsodbe je napravilo grozen utis na obsojence; vsi so bili blede kakor smrt in so se tresli na vsem životu. Nekateri so bili tako iz sebe, da so se komaj dvignili raz sedeža. — Za to velikansko razpravo trebalo je 23 razpravnih dni, a materijala je bilo toliko, da se mora priznati, da so sodišče, tožitelj in zagovorniki zmogli uprav orjaško delo. „Obzor“ zaključuje svoje poročilo: Dal Bog, da si mladi naraščaj v okolici stenjevski globoko ohrani v svojem spominu to žalostno usodo svojih starih, kakor svari len vzgled, da se njih krasni kraj nikdar več ne bode omenjal v strah in trepet prebivalstva vse okolice.

Koledar.

Sobota (8.) Cirjak; Larg in Smaragd, muč. — Nedelja (9.) 11. pobink. Roman, muč.; Domicijan, šk. — Ponedeljek (10.) Lavrencij, muč.; Hugon škof. — Torek (11.) Suzana, d.; Filomena, d. m. — Sreda (12.) Klara, devica; Hilarija, muč. — Četrtek (13.) Hipolit in Kasijan, muč. — Petek (14.) Evzebij, spoz.; Anastazija dev. — Mlaj dne 9. ob 6. uri 7 minut zjutraj.

Sejmi

Dne 10. avgusta v Lučanah, v Radgoni, Podčetrtku, Brežicah, Slov. Gradcu in Celju. Dne 12. avgusta v Vržeju in pri Sv. Juriju v Slov. Gor.

Loterijske številke.

Trst 1. avgusta 1896:	28, 6, 30, 70, 62
Linc	60, 76, 30, 19, 89

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nikakor in pod nobenim pogojem ne sprejem kandidature v deželni zbor štajarski.

Blanca pri Sevnici, dne 5. avgusta 1896.
Franc Lenček, veleposestnik.

Posestvo na prodaj.

Prodam svoje posestvo, obstoječe iz dobro ohranjene hiše in gospodarskih poslopj, ter z dobro obdelanim zemljiščem. Posestvo leži 5 minut nad farno cerkvijo na Slatini ter je pripravno za vsako kupčijo ali pa moderno stavbišče. — Več pove

Neža Kužner

(161) 2—1 v Celji, Šolske ulice št. 9.

Kovačnica z lepim stanovanjem,

kjer se že od nekdanj opravlja ta obrt, poleg okrajne ceste je takoj za oddati v najem.

Najemnik, koji mora biti preskušen v podkovanji konj, naj se oglasi pri upravnistvu tega lista. (162) 3—1

V najem

želim vzeti gostilno, posebno bi mi ugajalo, ko bi bila poleg še mesnica. Pogodba bi morala biti vsaj na tri leta. Ponudbe prosim pod naslovom.

Ivan Zemljak.

(163) 3—1

Šalska vas pri Kočevju. (Kranjsko).

Učenec

s primernooliko, več slovenskega in nemškega jezika, išče se za finejšo trgovino, v kateri se temeljito izučil. Tukaj ali pa v bližini stanujoči imajo prednost. Več pove upravnistvo tega lista. (156) 3-3

Prostovoljna prodaja.

Lepa, velika kmetija najbolje obdelana, h kateri spada 75 oralov zemlje in leži med St. Jurjem ob južni železnici in pa Ponikvo ob glavni cesti; poslojpa vsa v najboljšem stanju, je radi smrti prostovoljno za prodati.

Tudi se s hišo in gospodarskimi poslojpi lahko kupi samo polovico kmetije, komur bi se zdela cela kmetija preobširna. Posebno se opozarja, da v istem zemljišču leži obilica kremenca („Kies“), ki se v bližnjih tovarnah drago kupuje. — Več se izve pri gospodu F. Praunseisu v St. Jurju ob juž. železnici (152) 9-4

Služba cerkovnika in organista

se takoj odda pri farni cerkvi v Dobjem pri Planini. (160) 2-2

Hišo prodaja

krajni šolski svet pri sv. Barbari p. Vurberga z lepim 331 m² obsežnim vrtom ob okrajni cesti po dražbenem potu dne 16. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne, katera je zasebnikom ali rokodelcem najprimernejša. Cena je 1500 gl., vadija se položiti 10%. — Vse natančneje se izve tu pri gospodu nadučitelju Fr. Kranjcu. (158) 3-2

Dva učenca

s primerno šolsko izobrazbo, ki imata veselje do umetnega slikarstva, sprejemem takoj. — Ponudbe s priporočilom ondotnega preč. g. župnika pošiljajo naj se dolo podpisane. Sprejmeta se tudi dva dobro vešča dekoraterja, ki sta vajena prostoročnega dekoriranja. Ponudbe pod naslovom:

Ivan Gosar
Celje (Stajersko).

(159) 3-2

Poslovodjo

za trgovino s papirnim, galanterijskim in norimberškim blagom sprejme podpisani. — Le oni, ki so popolno vešč, da samostojno vodijo to trgovino in imajo spretnost tudi v korespondenciji, naj pošlejo svojo ponudbo

Dragotin Hribar-ju v Celji.

Brzjavni naslov: Nasko, Celje.

Viktor Nasko

mizarski mojster

v Celji

Gospodske ulice

(Herrengasse) šte. 24

Priporoča svojo veliko zalogo lesenih in kovinskih mrljskih rakev ali krst. (147) 25-5

Po nizki ceni.

Cementne izdelke,

kakor: cementne plošče vsake barve in velikosti za tlak cerkev, hodnikov podstenj i. t. d. stopnice, cementne cevi v desetih velikostih od 12 cm do 60 cm v premeru. cementne krovne plošče z dvojnim zavezama (Doppelfalzziegel), nagrobne, ter vse drugo, kar se je dozdaj le iz kamena izdelovalo, izdeluje trpežnejše, lepše in cenejše iz cementa

Josip Mursa

sprejema naročila, ter razpošilja izdelke na Krapju pri Ljutomeru in Središča na j. z. Prezema tlakanje cerkev in kanalizovanje s svojimi cementnimi cemi.

V teku 4 let, položil sem svoj cementni tlak v osem cerkev, v mnogo novo zidanih šol, v cile in letovišča in tudi v kopališču v Radinčih, v grajski vitezkega reda pri Veliki Nedelji in drugod; s svojimi cementnimi cemi zalagam skoro izključno vse okrajne zastope in občine na Spodnjem in Srednjem Stajerskem.

S spoštovanjem se priporočujem

(151)

Josip Mursa.

Otročja obleka od 1-50 — 7 gld.

Prva in največja spodnjestajerska

zaloga oblek

JOSIP HOČEVAR-ja

v Celji, Graška cesta (Grazerstr.) 19

priporoča svojo veliko zalogo

nepremičljivih plaščev = havelok

raznih barv in velikosti.

Oblek za gospode, dečke in otroke

vsake velikosti in kroja, po le mogoče

nizki ceni.

Velik izbor vseh drugih delov obleke.

Obleko za gospode po meri naredim v teku treh dni iz najbolj priznanega angleškega, francoskega in brnskega blaga, katerega slednjega imam vedno uzorce v zalogi po najnovejšem modnem kroju solidno in po nizki ceni.

Na željo pošiljam uzorce franco. Strojene obleke, če se ne dopadejo rad brez ugovora zamenim. (49) 43-1

Plašči = havelok od 7-14 gld.

Kmetijske stroje:

sadne in grozdnice, stiskalnice s trajno delujočim dvojnimi in pritisk vravnajočim tlačilom, slamoreznice, ročne mline za žito (s kameni), geple, travniške brane itd. popravilja, izdeluje in iz zaloge

— po najnižjih cenah —

prodaja trdka:

Pehani, Lorber & dr.

tovarna strojev in livarna v Žalcu pri Celju.

Dalje prevzame v izvršbo vse v strojno in livarsko stroko spadajoča dela, posebno za žage in mline, za humelne sušilnice itd., prodaja razne stvari lastnega proizvoda iz zaježančeno najboljšega železa, kakor: vlitve kotle, stopničaste in navadne roste, razne plošče, možnarje, železne ograje, uteže za ure itd. itd.

Vsi izdelki so solidno izvršeni, postrežba je točna in najprijaznejša, a cene nižje kot povsod drugod. (142)

Za vsak stroj in vsako delo se jamči.

Milan Hočevvar

trgovina špecerijskega blaga

v Celji, Glavni trg št. 10

nasproti farne cerkve

Priporoča

častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svoje blago, zagotavljač dobre in cene postrežbe.

Dragi bralci „Domovine“!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

kupuje vsakovrstno sadje, kakor: črešnje, marele, breskve, hruške, jabolka, divji in pravi kostanj itd.; deželne pridelke, n. pr.: kumna, fižol, bučna zrna, maline, belice (Preiselbeer), konoplje, maliso šupo, suhe gobe drobno narezane, želod, knoper, i. t. d. cvetje in rastline: lipovo cvetje, bezgovo cvetje, bezgovo gobo, tisoč rože, kamlice, drobno na štiri ogle narezano mlado hrastovo skorjo, i. t. d. vse lepo spravljeno in posušeno plača po najdražjih cenah. (135) 52-7

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

„Pri dobrem pastirju“!

(34) 25-24 Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsaki fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam. — Pismena vprašanja pod „9.132“, Gradec, poste restante.

Alojzij Vodnik

kamnoseški mojster v Ljubljani

(101) 10-7 priporoča svojo na Kranjskem najbogatejšo zalogo vsakovrstnih

nagrobni spomenikov

iz marmorja, granita, sijenita, labradorja itd.

svojo delalnico

za splošna dela za cerkve:

altarje, prižnice, obhajilne mize, in stavbe:

portale, stopnjice itd.

Marmormozak tlak za tlakanje cerkve, veža itd.

od 3-7-50 m, v najrazličnejših pristnih barvah.

Vzorci, ceniki in pojasnila brezplačno na razpolago. Lastni kamenolomi na Kamnigorici pri Dravljah in Repnimitaboru pri Sežani.

Kathreiner-
KNEIPPPOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
adino zdrava

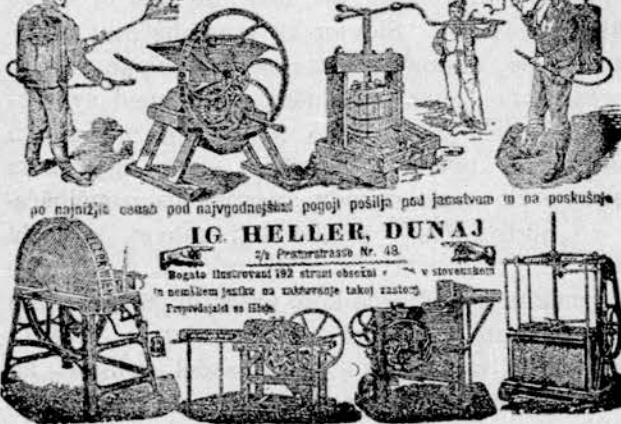
kavina pijača.

Debi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponujenih izdelkov je treba paziti na izvršne svoje s imenom:

Kathreiner

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

IG. HELLER, DUNAJ

374 Praterstrasse Nr. 43.

Bogata izbira vseh 193 strojov obseka v slovenski in nemški jezik na zahtevanje takoj zaslagnj. Preposlani so v 24 ur.

DRAGOTIN HRIBAR

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Celji

priporoča gospodom trgovcem in prodajalcem svojo

Veliko zalogo vsakovrstnega papirja

za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega, svilnatega (za cvetice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih Nežiderskih zvezkov, Hardtmuthovih svinčnikov in angleških peres po originalnih cenah tovarniških;

dalje priporoča

zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, pušice in škatle za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah

Posebno lep izbor papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah.

Najbolje strune za citre, gosli in kitare.

Velik izbor albumov za fotografije in spomence, map za pisma in papirje, tintnikov, okvirov za fotografije, listnic itd.

po nizkih cenah.

Šolske in molitvene knjige se poseben popust.

Primerna birmanska darila

priporoča

Fran Čuden

v Ljubljani, Mestni trg.

Največja zaloga nikelnastih, srebrnih in zlatih žepnih ur ter velika izbor stenskih ur, zlatih verižic, uhanov, prstanov itd.

Popravila izvršujem natančno in dobro z jamstvom.

Ceniki zastoj. (141) 26-